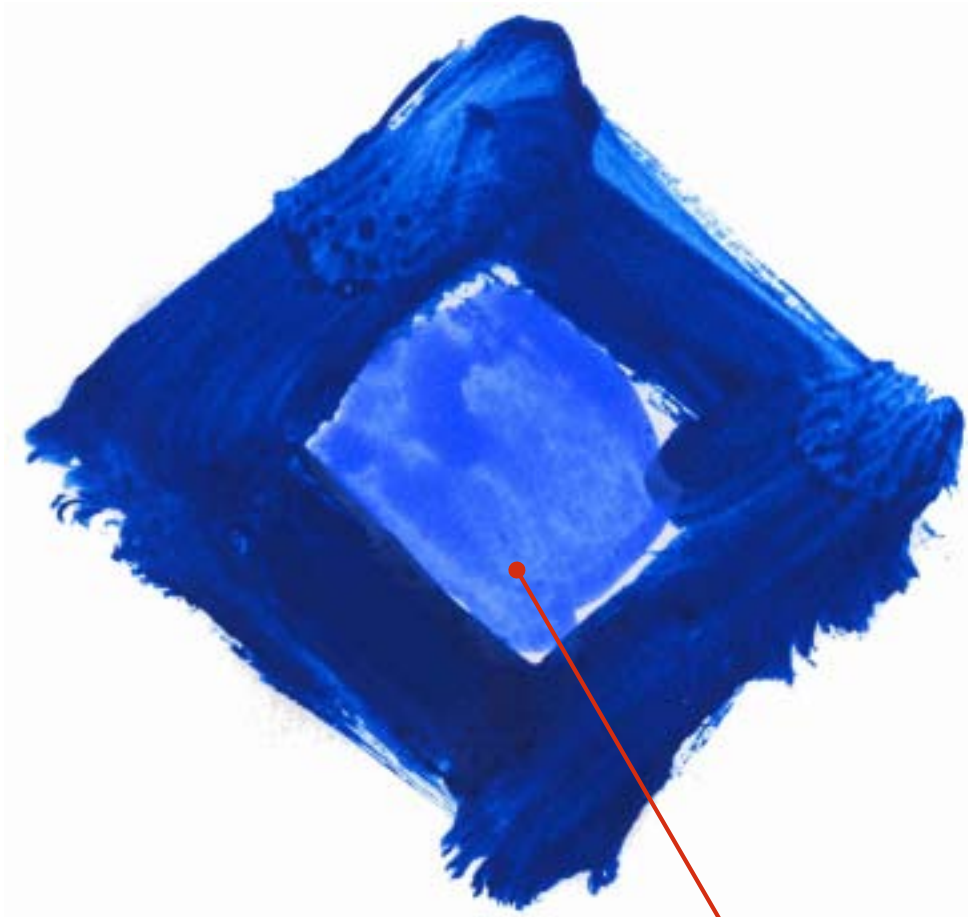

Revista de la Universitat de les Illes Balears - Número XIV. Segona època. 1r. semestre de 2009

enllaç UIB

T'ofereim:

- Assessorament i atenció personalitzada
- Informació actualitzada de la Universitat i de l'exterior
- Material d'autoconsulta i ordinadors en xarxa per fer recerques d'informació

Hi trobaràs informació sobre:

- estudis universitaris de grau i postgrau
- seminaris, congressos, conferències, cursos...
- beques, ajuts i programes d'intercanvi
- premis i concursos
- activitats culturals i esportives
- Amics i Amigues de la UIB

www.uib.cat/informacio
informacio@uib.cat

Sempre tindràs resposta: si no disposam de les dades que ens demanes, t'adreçarem al servei adequat.

Universitat de les Illes Balears
Edifici Ramon Llull
Cra. de Valldemossa, km 7.5
07122 Palma
Tel.: 971 17 29 39
Fax: 971 17 20 64
informacio@uib.cat
www.uib.cat/informacio
Horari: de dilluns a divendres
de 8 a 21 h

jo SI, i tu?

Revista de la Universitat de les Illes Balears

Edició:

Vicerektorat Primer de Planificació i Coordinació Universitària

Son Lledó, Campus Universitari, Cra. de Valldemossa, km 7.5, 07122 Palma (Illes Balears)
Tel. +34 971 17 34 74

Consell editorial:

Montserrat Casas Ametller,
Rectora;

Martí X. March Cerdà,
vicerektor Primer de Planificació i Coordinació Universitària

Nicolau Dols Salas,
vicerektor de Projecte Cultural

Cels García,
vicerektor de Campus i Estudiants

Direcció i redacció:

Joan Pericàs

Fotografia:

Servei de Comunicació de la UIB

Assessoria lingüística:

Servei Lingüístic de la UIB

Portada:

Jaume Falconer

Disseny i maquetació:

Carles Canals

Impressió:

Artes Gráficas de Baleares S.L.

Dipòsit legal:

PM 765-2000

La Universitat de les Illes Balears ha fet sempre una aposta per la docència, la recerca i la innovació de qualitat, fet especial esment en aquells àmbits en els quals la repercussió en l'entorn és més immediata.

Som una comunitat autònoma amb poc més d'un milió d'habitants i 4.992 km² de superfície que rep més de deu milions de turistes d'altres països, als quals cal afegir els de procedència nacional. És evident que el turisme és el pal de paller de la nostra economia, que, a més a més, exerceix d'atractiu d'altres activitats. La Universitat de les Illes Balears ha format alguns dels responsables de les principals empreses turístiques, i ha anat teixint al llarg dels anys de funcionament un conjunt d'estudis de grau i de postgrau que s'ofereixen com a títols oficials i propis. Però poc podríem aportar en aquest procés de formació si les línies de recerca dels equips no estiguessin orientades cap a l'activitat turística, el seu impacte territorial, econòmic, social, etc.

Això també ens ha propiciat l'indispensable apropament i la col·laboració amb el món empresarial. La Universitat és conscient de la necessitat d'una nova cultura turística, i que només amb la innovació en el món empresarial podem fer front als reptes de la competitivitat i de la sostenibilitat. Per això, des de la Fundació Universitat-Empresa hem col·laborat en el programa de promotors tecnològics des de la primera edició.

Però la UIB també s'acosta a la societat fent un clar esforç per la projecció social del coneixement i la cultura. Així, el programa d'activitats iniciat amb ocasió del trentè aniversari, en el qual varen participar més de 8.000 persones, ha continuat incrementant-se: s'han convocat durant aquest any acadèmic 1.500 actes. La música, el cinema, el teatre, la dansa, les exposicions, els debats, la universitat d'estiu, etc., configuren un programa atractiu obert a tota la població i, per descomptat, a tots els membres de la UIB. Però la nostra universitat duu també endavant la formació al llarg de tota la vida, i fa onze anys va ser capdavantera en iniciar programes per a la gent major. Avui la Universitat Oberta per a Majors és un projecte consolidat i d'èxit en el qual participen més de 3.000 alumnes, i ja el curs passat se'n va iniciar la internacionalització.

Les tecnologies de la informació s'apliquen a tots els àmbits, i també serveixen per facilitar la inclusió social d'aquells que tenen alguna necessitat especial, el projecte d'integració natural avançat (SINA) n'és una bona mostra.

Al llarg de les pàgines de la revista Enllaç trobareu una mostra del compromís amb l'entorn de la nostra universitat, una universitat europea i oberta al món que fa de la gestió del coneixement el seu principal valor.

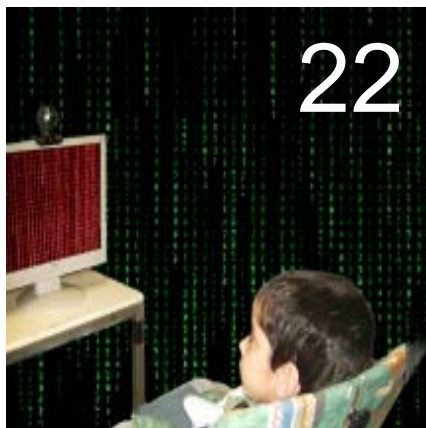
Montserrat Casas, rectora

Índice

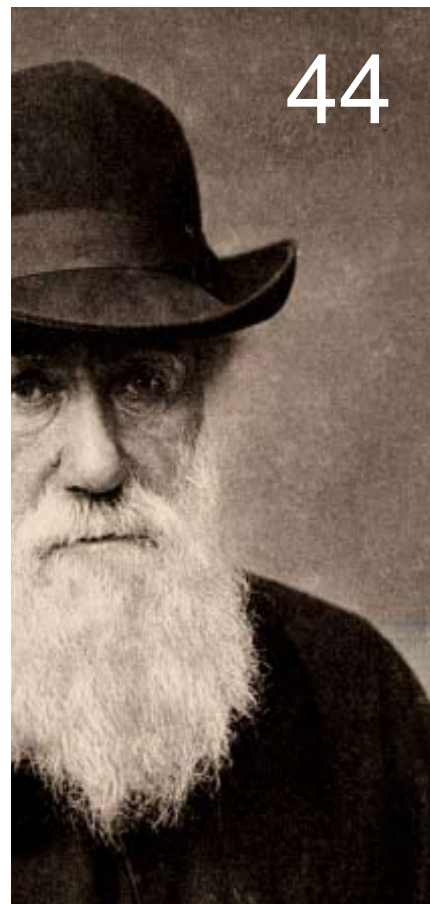
- > Dos de cada deu professors i investigadors de la UIB treballa en la formació i la recerca en Turisme **6**
- > Entrevista a Simón Pedro Barceló, copresident de Barceló Corporació Empresarial S.A. i president de l'Institut de l'Empresa Familiar **16**
- > EINES PEDAGÒGIQUES I NOVES TECNOLOGIES, unides en un projecte que obre un nou món a les persones amb mobilitat reduïda **22**
- > Recerca breus **26**
- > UIB, CULTURA I QUALITAT DE VIDA
Més enllà dels límits de l'aula:
1.500 actes cada any adreçats a tota la societat **34**
- > Programació cultural **40**
- > La UOM o el secret de saber envellir **43**
- > Un any per a DARWIN **46**
- > Novetats editorials **50**

32

22

44

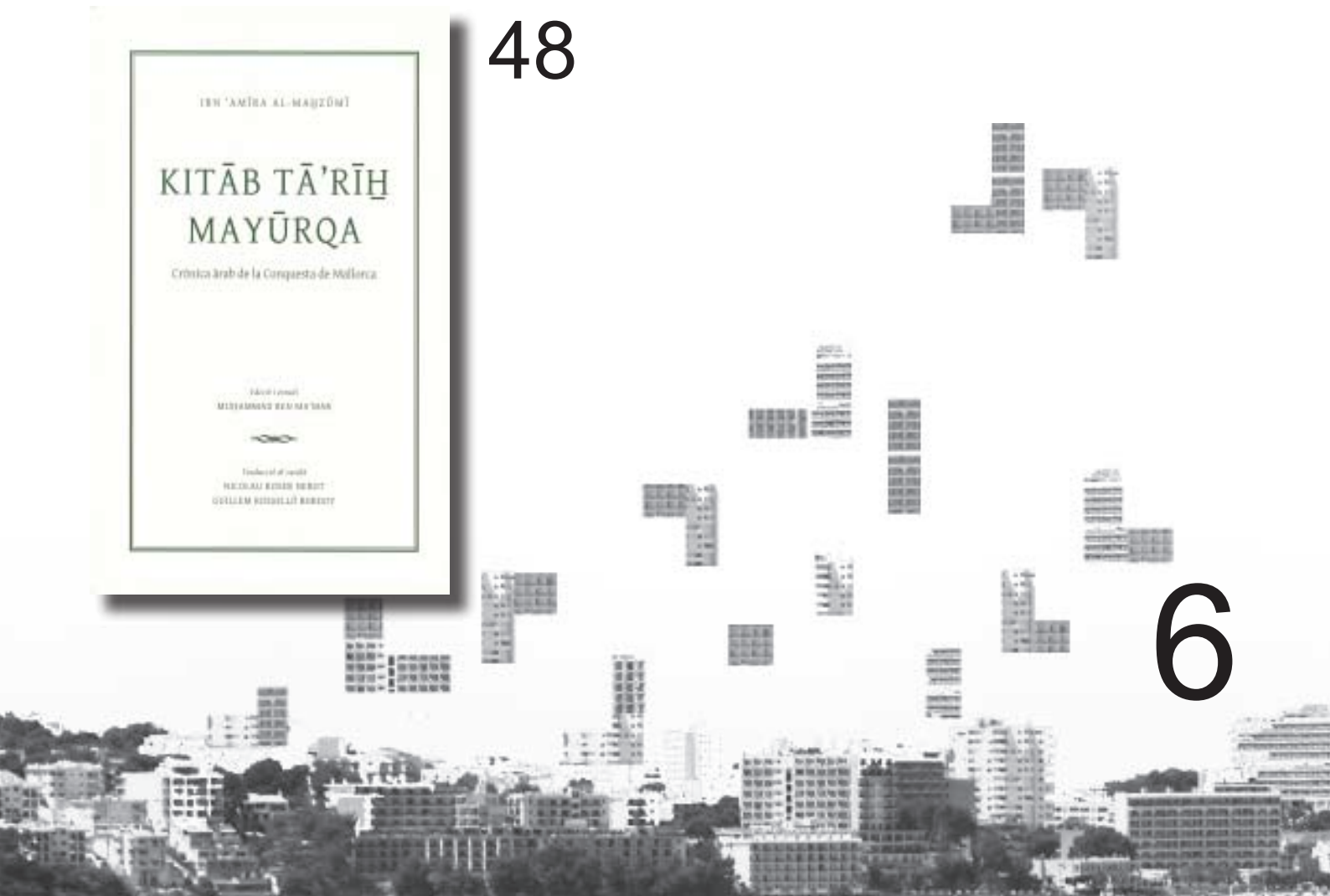
16

26

48

6

Dos de cada deu professors i investigadors de la UIB treballa en la formació i la recerca en Turisme

Més de 180 docents i investigadors de la Universitat de les Illes Balears treballen aspectes relacionats amb l'activitat turística. Això suposa gairebé un 20,5 per cent de tota la plantilla de personal docent i investigador de la UIB. A aquests cal afegir els 56 docents contractats a l'Escola d'Hoteleria i els més de 40 especialistes en diferents camps del turisme que formen part dels claustres docents dels estudis de postgrau i que tant pertanyen a universitats i centres de recerca estrangers com a l'empresa privada.

Aquestes dades palesen la importància dels estudis i de la recerca en Turisme a la institució acadèmica i també l'elevada heterogeneïtat de l'activitat turística i la seva capacitat d'impactar en múltiples aspectes no solament de la vida, sinó també del coneixement. No debades, són disset els grups de recerca que d'una o altra manera han enfocat tota o part de la seva activitat en la indústria de serveis. No és estrany, doncs, que la UIB estigui entre les primeres universitats del món quant a investigació en turisme.

Atesa la importància cabdal de la indústria turística a les Illes Balears, generadora de més del 80 per cent del producte interior brut, no suposa res extraordinari que la Universitat de les Illes Balears hagi posat sempre un esment especial en la formació. Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística, un 21 per cent de les persones amb ocupació laboral a la comunitat autònoma estan vinculades a la indústria turística, un percentatge que triplica la mitjana espanyola. El precedent de l'actual Escola Universitària de Turisme de la UIB fou l'Escola Oficial de Turisme de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, creada l'any 1987, a partir de la demanda d'autorització cursada per la Conselleria de Turisme del Govern balear i ratificada per un informe favorable del Ministeri de Transports i Turisme, que la va autoritzar com a centre no estatal d'ensenyaments turístics especialitzats. L'Escola, com a tal, va iniciar les seves activitats durant el curs acadèmic 1987-88.

L'Escola fou la primera associada a una universitat espanyola, un tret que la diferencià de les altres cinc escoles oficials de turisme existents aleshores. Entre 1990 i 2002 es graduaren un total de 1.816 tècnics d'Empreses i Activitats Turístiques. La diplomatura de Turisme s'inicià l'any 2000, coincidint amb la transformació de l'Escola Oficial en Escola Universitària de Turisme. Entre 2000 i 2007 s'han graduat a la UIB un total de 652 diplomats. Avui en dia, seguint les passes de la UIB, ja són 47 les universitats de l'Estat en què hi ha una diplomatura de Turisme. En l'actualitat, la diplomatura de Turisme es troba en plena reconversió en una titulació de grau, seguint els objectius i les directrius de l'espai europeu d'educació superior. En un futur molt proper, els estudis de Turisme a la UIB hauran de ser cursats en quatre anys (ara són tres anys) i per obtenir el títol l'alumne haurà d'obtenir 240 ECTS.

Actualment la diplomatura de Turisme es pot cursar a l'Escola Universitària de Turisme de la UIB, a l'Escola Universitària de Turisme del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i a l'Escola Universitària de Turisme Felipe Moreno, ambdues adscrites a la UIB. D'altra banda, altres titulacions de la UIB, com es ara els estudis d'Economia, disposen d'itineraris d'especialització en el sector turístic.

Des de l'any 1996 també s'ubica al campus de la UIB l'Escola d'Hoteleria, que imparteix el títol de Direcció Hotelera Internacional (propi de la UIB) i forma tècnics de recepció, tècnics de cuina i tècnics de restauració, a més de comptar també amb un postgrau d'Alta Cuina i formació en Direcció i Gestió de Restaurants i Bars i en Comercialització Hotelera.

Amb més de 500 alumnes, l'Escola, un consorci mixt entre la Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears i la UIB, reproduïx les instal·lacions d'un establiment hotelier, i ofereix un model flexible de pla d'estudis que s'adapta a les necessitats de formació del sector hotelier a nivell nacional i internacional.

Però, a banda de la formació de grau, la UIB ha estat també capdavantera en el postgrau, en la formació especialitzada i en la formació contínua dels professionals en una activitat que es desenvolupa en un entorn molt competitiu, en un marc essencialment internacional i sotmès a canvis profunds i ràpids. No debades el Màster Universitari en Gestió Turística, amb 14 edicions, és el títol propi de postgrau de més llarga trajectòria a la Universitat espanyola.

En l'actualitat, la UIB imparteix dos màsters oficials i un doctorat (vegeu la taula 1), a més d'una àmplia oferta de postgraus propis.

Entre aquesta àmplia oferta formativa cal destacar que la diplomatura de Turisme està en possessió del certificat Tourism Education Quality –TedQual– de l'Organització Mundial del Turisme. Quant a postgrau, el màster en Economia del Turisme i del Medi Ambient té la Menció de Qualitat del Ministeri de Ciència i Tecnologia.

LA FORMACIÓ EN TURISME A LA UIB		
ESTUDIS DE POSTGRAU		
	<i>Títol</i>	<i>Centre / Departament</i>
Estudis oficials de postgrau	Màster en Economia del Turisme i del Medi Ambient (1 any, 60 ECTS)	Departament d'Economia Aplicada
	Màster en Direcció i Planificació del Turisme (2 anys, 120 ECTS)	Escola Universitària de Turisme de la UIB)
	Doctorat en Economia del Turisme i del Medi Ambient (Doctorat amb menció de qualitat)	Departament d'Economia Aplicada
Estudis propis de postgrau		
Màster	Màster en Gestió Turística (MTA) • Especialització en Direcció d'Hotels • Especialització en Planificació i Turisme Sostenible	Departament d'Economia de l'Empresa
	Màster en Direcció d'Empreses Turístiques (MBA) • Especialització en Màrqueting • Especialització en Finances	Departament d'Economia de l'Empresa (únicament impartit a la Seu universitària de Menorca)
	Màster en Organització i Direcció d'Esdeveniments Corporatius 2008-2009	Escola Universitària de Turisme Felipe Moreno
	Màster en Administració Turística (semipresencial) (1 any, 50 crèdits)	Fundació Càtedra Iberoamericana
Especialista universitari		
	Especialista universitari en Tecnologies Informàtiques Orientades al Sector Turístic (1 any)	Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica
	Especialista universitari en Direcció i Màrqueting d'Empreses Turístiques (en línia)	UIB-UOC
	Especialista universitari en Direcció de Petites i Mitjanes Empreses (MBA) Menorca 2008-2009	Departament d'Economia de l'Empresa
Expert universitari		
	Expert universitari en Planificació i Turisme Sostenible (170 hores) Expert universitari en Administració d'Empreses Hoteleres (110 hores) Expert universitari de Gestió de Qualitat (100 hores) Expert universitari en Finances Corporatives (110 hores) Expert universitari en Habilitats Directives Avançades (105 hores) Expert universitari en Administració de Recursos Humans (160 hores) Expert universitari en Direcció de Màrqueting (160 hores)	Departament d'Economia de l'Empresa (Com a part dels màsters en Gestió Turística i en Direcció d'Empreses Turístiques)
Altres	Postgrau en Alta Cuina	Escola d'Hoteleria (CAIB-UIB)

Taula 1

LA FORMACIÓ EN TURISME A LA UIB		
ESTUDIS DE GRAU		
	Títol	Centres
Estudis de grau oficials	Diplomatura de Turisme (3 anys. Certificat Tourism Education Quality –TedQual- de l'Organització Mundial del Turisme)	Escola Universitària de Turisme de la UIB Escola Universitària de Turisme del Consell d'Eivissa i Formentera Escola Universitària de Turisme Felipe Moreno
	Grau en Turisme (en preparació) (4 anys i 240 ECTS)	
	Itinerari de sector turístic a la llicenciatura d'Economia	Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials
Estudis propis de grau	Direcció Hotelera Internacional (4 anys) Titulació pròpia de la Universitat de les Illes Balears (292 crèdits) i acreditada per l'European Foundation for the Accreditation of the Hotel School Programmes (EURHODIP)	Escola d'Hoteleria (UIB-CAIB)
Altres títols no universitaris	Tècnic/a en Recepció (1 curs)	
	Tècnic/a en Restaurants i Bars (1 curs)	
	Tècnic/a en Cuina (2 cursos)	
	Especialista en Comercialització Hotelera (1 semestre)	
	Direcció i Gestió de Restaurants i Bars (1 semestre)	

Taula 2

Recerca: grups, instituts i laboratoris

Parlar de recerca en Turisme és abastar una ingent quantitat de maneres d'apropar-se a les problemàtiques del sector, a la seva evolució històrica, a la seva diversificació, als seus efectes en l'economia i el medi ambient, a la innovació i al desenvolupament de noves tecnologies. No pot estranyar que 17 dels 126 grups de recerca existents a la UIB treballin algun aspecte relacionat amb el turisme, des dels trets sociològics d'una indústria que ha canviat les relacions humanes fins a l'estudi de les normes legals que les han hagut de regular, passant per aspectes estrictament econòmics i de gestió d'una gran varietat d'empreses turístiques i de les seves relacions amb el territori i l'urbanisme o pels trets psicosocials relacionats amb l'activitat.

La tasca d'investigació duta a terme a la UIB, només durant l'any 2007 es va traduir en la publicació de vuit llibres, vint capítols de llibre, trenta articles en revistes internacionals, disset articles en revistes nacionals, cinquanta-sis ponències i/o comunicacions a congressos especialitzats, trenta projectes de recerca

en vigència i tres tesis doctorals, la qual cosa informa de l'elevada productivitat d'uns 120 investigadors. A la taula 3 hom pot veure els grups de recerca i els àmbits d'estudi en matèria de turisme.

La tasca d'investigació duta a terme a la UIB, durant el 2007 es va traduir en la publicació de vuit llibres, 20 capítols de llibre, 30 articles en revistes internacionals, 17 articles en revistes nacionals, 56 ponències i comunicacions a congressos especialitzats, 30 projectes de recerca en vigència i tres tesis doctorals.

Els diferents grups de recerca de la UIB duen a terme en l'actualitat un total de 17 projectes d'investigació finançats amb fons nacionals i internacionals.

Un bon indicador de la recerca en matèria de Turisme són les 21 tesi doctorals llegides des de l'any 2000, dirigides des dels departaments de Economia de l'Empresa, Economia Apliada, Ciències de la Terra i Ciències Històries i Teoria de les Arts.

A banda dels grups de recerca, la UIB té un institut propi i un laboratori dedicats a l'estudi de l'activitat turística i a la formació dels futurs professionals.

El Centre de Recerca Econòmica (CRE) va iniciar les seves activitats l'any 2001, a l'empara del conveni de col·laboració entre "Sa Nostra", Caixa de Balears, i la Universitat de les Illes Balears. L'any 2007, el CRE es va consolidar com a institut de recerca propi de la UIB, refermant, així, la seva capacitat per definir una estratègia de recerca continuada en el camp de l'economia aplicada i afavorint l'articulació d'equips multidisciplinaris en les qüestions relacionades amb l'economia del turisme i l'economia del medi ambient.

Des del seu naixement, el CRE desenvolupa un paper actiu a nivell regional, promovent projectes d'investigació referits a aspectes específics de l'economia balear, com ara el turisme, el medi ambient, el transport i, de manera especial, l'evolució macroeconòmica de l'arxipèlag. Dirigit pel doctor Antoni Rie-

ra, en formen part deu investigadors, tres d'ells encara en fase de formació.

El Laboratori de Recerca i Documentació Turística té com a objectiu donar servei i suport a la docència, la recerca i el desenvolupament en el camp del turisme i les línies que s'hi relacionin que

es desenvolupin en el futur a la UIB. Així mateix, proporciona el suport de desenvolupament tècnic que la Universitat pot transferir als sectors productius i socials quant a les línies i els sectors del coneixement científic i tecnològic indicats.

GRUPS DE RECERCA	LÍNIES DE RECERCA RELACIONADES AMB TURISME
DRET	
Dret del Turisme Investigador principal Dr. José Àngel Torres Lana Cinc investigadors	Incidència de l'organització del turisme en l'ordenació del territori. Plans turístics i planejament urbanístic Dret privat del turisme Contractació turística
Autonomia, medi ambient, turisme i territori (AMATT) Investigador principal Dr. A. Avel·lí Blasco Esteve Sis investigadors	Medi ambient, ordenació del territori i urbanisme Dret públic del turisme
Estudis jurídicocivils Investigador principal Dr. Pedro A. Munar Bernat Cinc investigadors	Turisme residencial. Aspectes econòmics i jurídics
CIÈNCIES SOCIALS	
Canvi rural, mobilitat humana, turisme i territori Investigador principal Dr. Jaume Binimelis Sebastián Set investigadors	Impactes socials, econòmics, culturals i territorials de les activitats turístiques
Estudis territorials i turístics Investigador principal Dr. Miquel Seguí Llinàs Deu investigadors	Impactes territorials del turisme. Canvis de models turístics i estratègies de desenvolupament Dinàmiques turístiques regionals. Pautes de comportament socioespacial Comportament espacial turístic en destins madurs i emergents. Planificació i comportament territorial
Mobilitat sostenible, societat de la informació i territori (MOSIT) Investigador principal Dra. Joana Maria Seguí Pons Onze investigadors	Transport sostenible i turisme als espais insulars
Sostenibilitat i territori Investigador principal Dr. Onofre Rullan Salamanca Deu investigadors	Sostenibilitat Urbanisme i ordenació del territori

Dirigit pel doctor Eugeni Aguiló, el laboratori també edita la versió castellana d'Annals of Tourism Research, considerada la revista més important en l'àmbit de la investigació del turisme al nivell mundial. Annals of Tourism Research publica quatre números l'any i ofereix un

contingut multidisciplinari del turisme, com correspon a un àmbit d'estudi referit a un ampli ventall de camps pertanyents a les ciències socials. Els treballs publicats a Annals tracten de conjugar tant els aspectes teòrics i conceptuals com els pràctics dels diferents temes

que s'hi aborden. L'editor és l'antropòleg Jafar Jafari, de la Universitat de Wisconsin a Stout (EUA), i és una publicació d'Elsevier Science Ltd. (Pergamon), Regne Unit.

ECONOMIA	
Accions estratègiques en economies turístiques Investigador principal Dra. C. Nativitat Juaneda Sampol Quatre investigadors	Estratègies de governança per a destinacions turístiques Lligams econòmics en el nivell local Factors d'expansió, contracció i estancament d'una destinació
Anàlisi econòmica dels impactes del turisme (AEIT) Investigador principal Dr. Antoni Riera Font Deu investigadors	Impactes econòmics que deriven de l'activitat turística Impactes ambientals i socioculturals Rendibilitat social del turisme
Competitivitat, medi ambient i turisme (COMET) Investigador principal Dr. Javier Rey-Maqueira Palmer Nou investigadors	Anàlisi de la competitivitat dels destins turístics Problemes mediambientals i competitivitat El capital humà com a determinant de la competitivitat
Anàlisi i modelització econòmica Investigador principal Dr. Joaquín Alegre Martín Vuit investigadors	Anàlisi econòmica del turisme
Direcció i gestió d'empreses i destins turístics Investigador principal Dr. Marco Antonio Robledo Camacho Set investigadors	Direcció estratègica i operativa d'empreses i destins turístics Gestió de la Qualitat Turística Comercialització turística
Estudis d'història econòmica Investigador principal Dr. Carles Manera Erbina Sis investigadors	El creixement econòmic balear en el llarg termini, 1600-2000 Anàlisi comparativa del creixement econòmic a les illes del Mediterrani occidental Història econòmica del turisme de masses a Espanya
Economia de les organitzacions Investigador principal Dr. Rafel Crespi Cladera Sis investigadors	Innovació i noves tecnologies en Turisme

PSICOLOGIA I CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ	
Investigació psicosocial en treball, organitzacions i recursos humans Investigador principal Dra. M. Antònia Manassero Mas Dotze investigadors	Estudi de les condicions psicosocials de treball dels empleats (estrès, clima, satisfacció, facilitadors, formació, treball emocional, síndrome del cremat) i els seus efectes sobre la qualitat de servei i la satisfacció dels clients a les organitzacions turístiques
FILOSOFIA I FILOLOGIA	
Sociologia de la cultura i la modernitat Investigador principal Dr. Bartomeu Mulet Trobat Dotze investigadors	Turisme i globalització Entorn socioeducatiu i característiques de la formació de treballadors d'empreses turístiques
Diferències individuals en l'adquisició-aprenentatge de l'alemany com a segona llengua i llengua estrangera (DIASLE) Investigador principal Dra. Glòria Isabel Bosch Roig Sis investigadors	Didàctica de l'alemany per a turisme

Les càtedres, la intensa col·laboració de l'empresa

A finals de la dècada dels noranta la Universitat de les Illes Balears va posar en marxa una iniciativa orientada a convidar empreses, institucions o particulars que volguessin patrocinar un entorn d'investigació i docència sobre temes d'interès mutu, a través de la figura d'una càtedra. Precisament la primera càtedra externa a la UIB fou la Càtedra UNESCO / Sa Nostra per a la gestió empresarial i el medi ambient, adscrita al Departament d'Economia Aplicada, que va néixer el dia 24 de novembre de 1998. Dos anys després, la Càtedra rebia el reconeixement de la UNESCO i es convertia en la primera i única Càtedra UNESCO de la UIB. L'organisme internacional distingia amb aquesta acreditació l'activitat docent i d'investigació de la Càtedra. Un reconeixement que obligava a treballar més que mai, tot impulsant la recerca en l'àmbit de les relacions existents entre sistema econòmic i ecosistema. És en aquest sentit que a principi de l'any 2001 es va articular el Centre de Recerca Econòmica (CRE) que ja hem esmentat, que dona l'oportunitat als alumnes de la Càtedra de col·laborar en els projectes d'investigació que desenvolupa el centre en els camps de l'economia

del turisme i del medi ambient. La càtedra imparteix formació per assolir dues titulacions de postgrau pròpies de la UIB, el Màster Universitari en Gestió Empresarial: Qualitat i Medi Ambient i el d'Especialista Universitari en Gestió Empresarial: Qualitat i Medi Ambient.

Càtedra Sol Melià

Posteriorment, l'any 2002, va néixer la Càtedra Sol Melià d'Estudis Turístics arran d'un acord entre la Universitat de les Illes Balears i l'empresa Sol Melià, SA, per a la cooperació en el desenvolupament d'accions formatives, de recerca i de divulgació sobre temes turístics. La càtedra convoca anualment el Premi Internacional d'Estudis Turístics Gabriel Escarrer.

La Càtedra Sol Melià convoca cada any ajudes per a la realització de cursos, seminaris, jornades o altres activitats formatives i de divulgació sobre turisme, entre d'altres

En el marc de la càtedra, la UIB convoca anualment ajudes per a la realització de cursos, seminaris, jornades o altres activitats formatives i de divulgació sobre turisme i les seves aplicacions, sobre la gestió d'empreses turístiques o, en definitiva, sobre qualsevol fenomen o activitat turístics que es consideri d'interès.

D'altra banda la Càtedra arbitra ajuts per fomentar les visites curtes de personalitats i experts en turisme i la seva participació en cursos i seminaris, ajuts de matrícula per cursar a la UIB estudis de màster en temàtica turística, ajuts per a despeses de desplaçament d'alumnes no espanyols que vulguin cursar algun màster de temàtica turística a la UIB i també una beca per a la realització d'una tesi doctoral en el camp del coneixement del turisme.

Fundació Càtedra Iberoamericana

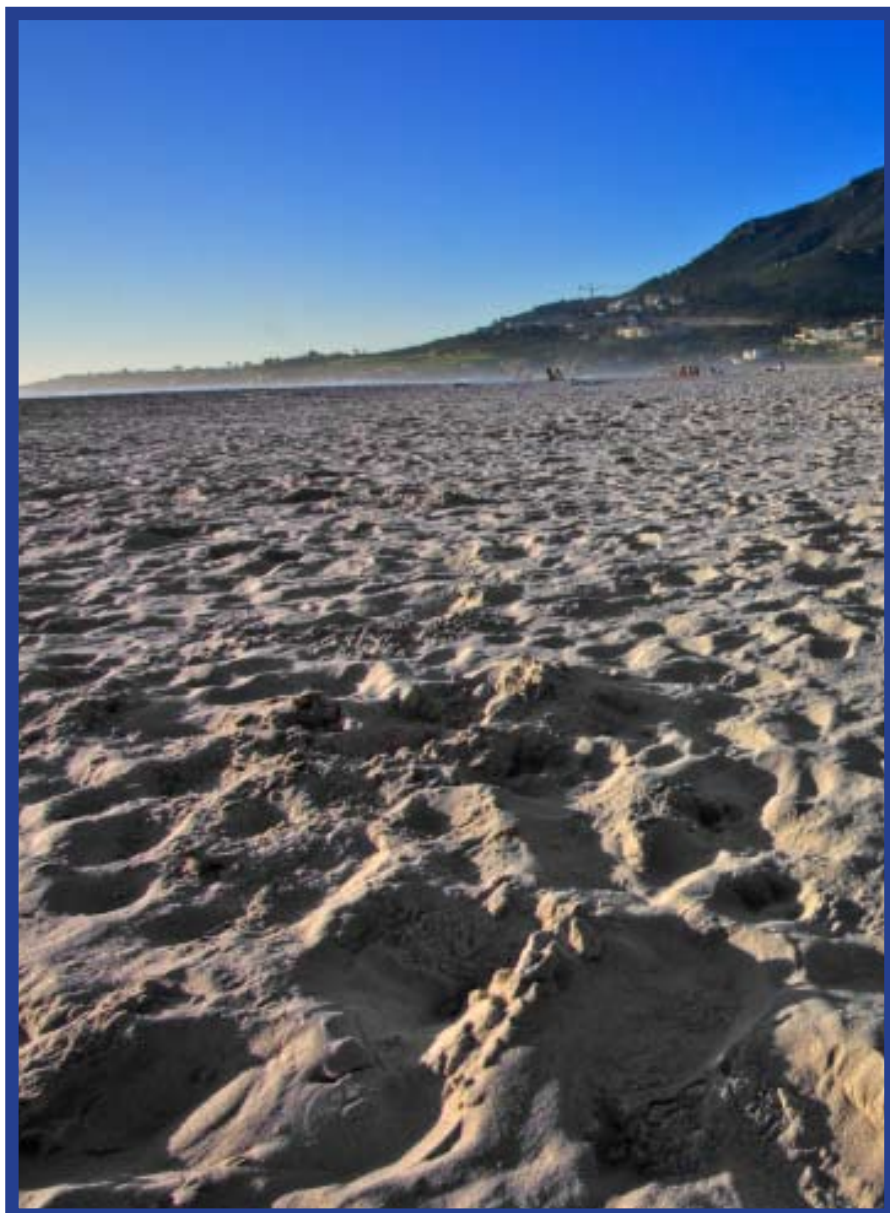
L'establiment d'un marc de cooperació social, cultural, educatiu i empresarial

entre les Illes Balears i els països iberoamericans per contribuir al desenvolupament d'aquests és l'objectiu principal de la Fundació Càtedra Iberoamericana. En matèria turística la Fundació realitza tot un seguit d'activitats entre les quals destaca la seva col·laboració en la gestió d'un màster en Administració Turística (semipresencial) que s'imparteix a la Universitat de La Plata (Argentina) i en el qual col·laboren estretament docents de la UIB. En la primera edició del màster, dels 25 alumnes matriculats al màster, cinc eren descendents d'emigrants nascuts a les Illes Balears. La Fundació, en col·laboració amb la Fundació Balears a l'Exterior, ha finançat cinc beques per a aquests cinc alumnes. Enguany es cursa la segona edició del màster.

L'acord entre la Fundació Càtedra Iberoamericana i la Fundació Balears a

l'Exterior arriba més enllà del que és el màster. Ambdues fundacions financen ajuts a alumnes iberoamericans descendents de les Balears que vulguin desplaçar-se a la UIB a fer qualsevol tipus de formació presencial. Aquesta formació tant pot ser a qualsevol postgrau impartit a la UIB com una formació de caire més pràctic en empreses col·laboradores de la UIB. En l'actualitat hi ha dos becaris que es formen en empreses turístiques de les Illes: Sol Melià i Empreses Barceló.

Cal destacar que el grup d'empreses Barceló és un dels patrons més importants de la Fundació Càtedra Iberoamericana, però a més col·labora amb la Fundació Carolina per a la dotació de beques a estudiants del Màster oficial en Economia del Turisme i Medi Ambient i del Màster en Gestió Turística.

La UIB, seu de l'Associació Internacional d'Economia del Turisme

La UIB és la seu de l'Associació Internacional d'Economia del Turisme, la primera de caràcter internacional en economia del turisme. Els seus propòsits són contribuir al desenvolupament i l'aplicació de l'economia del turisme com a disciplina científica i com a instrument per a la política turística i afavorir la comunicació i l'intercanvi tant en els estudis i la investigació en economia del turisme com amb altres disciplines en el doble àmbit de l'economia i del turisme. L'assemblea constituent de l'associació tingué lloc el dia 26 d'octubre de 2007 en el transcurs de la primera conferència de l'Associació Internacional d'Economia del Turisme (IATE), organitzada pel Departament d'Economia Aplicada de la UIB, el Center of North South Economic Research (CRENOS) de Càller (Sardenya, Itàlia), el Tourism and Travel Research Institute (TTRI) de la Universitat de Nottingham (Regne Unit) i la Fundació Eni Enrico Mattei (FEEM) de Venècia (Itàlia), que reuní a la UIB entorn de dos-cents experts en l'economia del turisme. En el mateix acte fou elegit president de l'associació el doctor Eugeni Aguiló, director del Laboratori de Recerca i Documentació Turística de la UIB. En l'actualitat, aquesta associació internacional té 240 socis dels cinc continents i entre els membres del seu comitè s'hi compten especialistes de les universitats de Nova Gal·les del Sud (Austràlia), de Bournemouth (Regne Unit), del Nord-oest (Sud-àfrica), de Càller (Itàlia), la Politècnica de Hong Kong, Arizona i Hawaii (EUA).

El fet que la UIB sigui seu de l'associació palesa el prestigi assolit per la recerca duta a terme pels seus investigadors. De fet, la mateixa naturalesa del turisme fa que tant les activitats formatives com de recerca generin un ampli ventall de relacions dels professors de la UIB amb altres universitats d'arreu del món. Així la UIB forma part de la Xarxa d'universitats espanyoles per als estudis de Turisme i de l'Organització Mundial del Turisme. Resulta prioritari, doncs, per a la UIB afavorir aquestes relacions perquè, sobretot, permeten als estudiants i docents adquirir els coneixements i les habilitats necessàries per transcórrer en un entorn multicultural. Finalment i a partir del mes de maig, la Fundació Càtedra Iberoamericana impulsarà la creació d'una Xarxa Iberoamericana de Professors i Investigadors sobre Turisme (IBERPROF).

El nou Llibre Blanc del Turisme: cap a una nova cultura turística

Més de seixanta experts en turisme, la majoria de la UIB, coordinats pels doctors Antoni Riera i Eugeni Aguiló, han contribuït a l'elaboració del Llibre Blanc del Turisme de les Illes Balears: cap a una nova cultura turística, que analitzarà la situació actual del turisme en els seus aspectes més destacats, així com les perspectives d'evolució els pròxims anys.

El treball, elaborat gràcies al finançament de Caixa de Balears, "Sa Nostra", l'INESTUR, la Cambra de Comerç de Mallorca i la UIB, veurà la llum el proper mes d'abril. Preguntat sobre el perquè del títol del volum, el doctor Antoni Riera afirma que "caminar cap a una nova cultura turística s'entén cabdal per respondre a la necessitat que es palpa a les Balears d'identificar els paràmetres determinants per al desenvolupament turístic futur i, així mateix, dotar-los d'una coherència i significació capaç de sensibilitzar els agents econòmics i socials contemporanis".

"Cal aglutinar aquests agents –diu Riera– al voltant d'una nova cultura turística, en la qual el subjecte principal respon al trinomi turisme-societat-natura i, alhora, la seva finalitat rau en l'aprofitament o neutralització dels múltiples vectors que hi incideixen. Per això, els diversos estudis que l'integren s'han configurat en un intent de satisfer un repte plural en la competitivitat, la complexitat i la sostenibilitat del turisme a les Illes Balears". Pel doctor Riera, "seria totalment parcial, doncs, i fins i tot poc desitjable, seguir la tendència històrica d'analitzar el turisme des d'un punt de vista purament economicista, en el qual la noció de producció es vincula únicament al valor d'intercanvi dels serveis turístics i la de turisme a un producte per se, deslligat de la seva relació i funció en el sistema social i cultural en el qual es desenvolupa".

En l'actualitat l'equip redactor del Llibre n'està ultimant la darrera part, que consistirà en un seguit de consideracions, recomanacions i propostes d'actuacions. Abans de la redacció definitiva d'aquest capítol final, l'equip d'investigadors i redactors està duent a terme reunions específiques per a les grans temàtiques que el Llibre Blanc aborda amb persones que actualment treballen a l'empresa, per conèixer de primera mà la vertadera problemàtica en cada cas.

Tal com afirma el doctor Eugeni Aguiló, el treball actual "presenta diferències notables respecte al que ja vàrem elaborar a finals dels anys vuitanta. I això és així perquè el sector turístic ha sofert canvis molt profunds des d'aleshores. En definitiva ha assolit un creixement i una diversificació que precisa plantilles més preparades i que ha suposat una necessària actualització de l'oferta formativa universitària. Per la part de la demanda, també han canviat molt les coses. Ara –afirma el doctor Aguiló– el paquet turístic ha perdut importància a favor d'altres fórmules d'intermediació molt diferents".

El treball desplega, doncs, una anàlisi multidisciplinària, integrada, polièdrica, que ha de permetre identificar i analitzar en profunditat les nombroses i substancials transformacions experimentades pel turisme balear en els seus aspectes més destacats, així com les perspectives de la seva evolució futura. Per això, anticipa tendències, identifica inflexions, ruptures, oportunitats i reptes que al llarg de la recerca es manifestin especialment rellevants en aquest model d'interacció turisme-societat-natura, esmentat pel doctor Riera; una interacció que com ell afirma, "lluny d'aspirar a la perfecta simbiosi entre els elements, posa en relleu tensions importants que, en cap cas, no caminaran cap a la contraposició i sí cap a la compatibilitat (per ex., entre l'eficiència econòmica i l'eficiència ecològica), la cohesió i la sostenibilitat".

El servei a l'empresa

Fins ara hem parlat de formació i de recerca en l'àmbit del Turisme, però encara hi ha un altre àmbit en què la UIB realitza una intensa tasca: el servei a les empreses turístiques. En l'actualitat la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears desenvolupa de forma paral·lela dos projectes l'objectiu comú dels quals és la modernització tecnològica de les empreses turístiques de les Illes Balears.

El repte de mantenir i reforçar la posició competitiva del sector turístic a les Illes Balears passa per incrementar la qualitat i la innovació. Però, quina és exactament la situació del sector quant a innovació tecnològica? Qualsevol actuació per millorar-la haurà de partir d'un diagnòstic previ de la situació, i això és precisament la fita del projecte "Diagnòstics sobre gestió tecnològica en el sector d'allotjaments turístics a les Illes Balears 2008".

L'objectiu final és poder facilitar informació estructurada que serveixi d'ajuda tant a responsables de les diferents administracions públiques com a directius dels establiments d'allotjaments turístics en el procés de decisió per a la incorporació de tecnologies amb la finalitat d'enfortir la seva posició competitiva dintre del sector.

La Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears realitza, de manera gratuïta, un diagnòstic tecnològic a tots els hotels de 3, 4 i 5 estrelles interessats en les Illes Balears. Cada establiment pot conèixer el nivell tecnològic mitjà de les diferents tecnologies als seus diferents departaments; aquest nivell és comparat amb el nivell mitjà dels establiments de la seva categoria i així es poden identificar oportunitats de millora tecnològica. Però, a més, el projecte informa els empresaris sobre les línies de finançament per dur endavant aquestes millores tecnològiques i sobre l'oferta tecnològica que està al seu abast a la UIB. Independentment de la vàlua d'aquesta informació a nivell de cada establiment particular, el projecte proporcionarà una valuosa informació sobre la gestió dels recursos tecnològics per part del conjunt dels establiments d'allotjament turístic a les Illes Balears, informació que ha de servir a les administracions per dur a terme polítiques d'innovació i millora del sector.

D'altra banda, i de forma paral·lela, la FUEIB desenvolupa el que serà en un

futur molt proper l'Observatori de Vigilància Tecnològica per a pimes del sector turístic, on l'empresari podrà consultar, en xarxa, els avenços tecnològics que es van produint al sector d'una manera estructurada. A banda del servei a través d'una plataforma web, el projecte inclou la possibilitat d'elaborar informes específics a demanda del sector, amb la col·laboració dels experts de la UIB.

Finalment, la segona edició del programa Promotors tecnològics se centrà majoritàriament durant l'any acadèmic 2007-2008 en empreses de l'àmbit del turisme. Sota el títol de "Promotors tecnològics en l'àmbit del turisme", el programa rebé el finançament de la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació en el marc del projecte SAITUR, l'objectiu principal del qual és donar suport a les accions encaminades al desenvolupament científic i tecnològic de les Illes. Succintament, el programa ha consistit en la formació de vint-i-cinc gestors en R+D+I i la seva incorporació a les em-

preses seleccionades amb una estada de quatre mesos. Entre les empreses n'hi ha hagut de diversos àmbits: tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), l'agroalimentació, el transport, l'allotjament, la restauració, l'oci, el medi ambient o la intermediació turística. Hi ha cinc gestors de projectes europeus més que foren incorporats a grups de recerca de la UIB.

La tasca dels gestors -tots ells titulats de nou de la UIB- ha estat elaborar un diagnòstic tecnològic o pla d'innovació per a l'empresa o per al grup de recerca els objectius del qual són conèixer el potencial tecnològic de l'empresa o del grup, analitzar la capacitat de desenvolupament, disseny i/o processos de fabricació o serveis i informar l'empresa o el grup sobre els distints programes de finançament en funció de les propostes. Posteriorment cada gestor ha elaborat un avançament de projecte de la idea més interessant per a l'empresa o el grup de recerca, especificant-hi els programes de finançament.

Simón Pedro Barceló

**Simón Pedro Barceló, copresident de Barceló Corporació Empresarial S.A.
i president de l'Institut de l'Empresa Familiar**

“Per sortir de l'actual crisi cal apostar pels sectors productius que siguin capaços de generar una economia sòlida i sostenible, i que generin llocs de treball estables”

Simón Pedro Barceló Vadell va néixer a Palma l'any 1966. És casat i té dos fills. Llicenciat en Dret per la UIB, va ser membre del Claustre universitari i de la Junta de Govern des de maig de 1986 fins a finalitzar la carrera. Fundà l'Associació Independent d'Estudiants de les Illes Balears i fou president regional de Noves Generacions del Partit Popular a partir d'octubre de 1987. Posteriorment s'integrà a la junta directiva regional i a la junta directiva nacional del PP. Senador electe per Mallorca IV Legislatura (29/10/1989 al 28/06/1993), abandonà la política l'any 1993 per incorporar-se el 1993 al grup empresarial familiar i ocupar la vicepresidència de les divisions

de Viatges i Diversificació. Posteriorment, i fins a l'any 2000, és nomenat vicepresident de Barceló Empreses per a Europa i els EUA.

En l'actualitat és copresident del Consell d'Administració del grup d'empreses propietat de la seva família. És vicepresident de la societat editora d'El Mundo - El Día de Baleares. Des del març de 2003 al gener de 2006 va presidir Exceltur, Alianza para la Excelencia Turística. Des de 2000 al març de 2007 fou conseller de l'agència majorista britànica First Choice Holidays. El passat mes de maig de 2008 va ser elegit president de l'Institut de l'Empresa Familiar.

Pensau que aquesta crisi econòmica és en realitat una crisi ètica? Si és així, sou optimista en la recuperació dels valors perduts?

En la meua opinió la crisi actual té causes molt diverses que han coincidit en el temps i han provocat que la seva magnitud sigui superior a d'altres esdevingudes en el passat. La pèrdua de certs valors, com és ara el foment del treball ben fet, l'aposta per negocis productius, sostenibles i duradors, molt arrelats d'altra banda a l'empresa familiar, té molt a veure amb aquesta crisi. Molts d'aquests valors han estat substituïts per la pressa per obtenir beneficis, per l'especulació.

“La pèrdua de certs valors, com és ara el foment del treball ben fet, l'aposta per negocis productius, sostenibles i duradors, molt arrelats d'altra banda a l'empresa familiar, té molt a veure amb aquesta crisi”

Quant de cert i fals amaga l'asseveració: “si no augmentam beneficis, enguany serà un mal any”?

L'objectiu bàsic de tota empresa és la recerca de rendibilitat i la consecució de beneficis. Un dels efectes de l'actual situació econòmica és el descens experimentat pel consum, bé per obligació en el cas de les persones que han vist reduït el seu poder adquisitiu, bé per precaució, en el d'aquelles que no es fien del que pot passar en el futur –vet aquí els baixos índexs de confiança. Per tant, si el consum segueix baixant, els beneficis que es puguin obtenir seran cada vegada menors i això, òbviament, repercutirà en els resultats de les empreses, que, al seu torn, es veuran obligades a ajustar les plantilles a les demandes existents. Que les empreses guanyin doblers no solament és positiu per a elles, sinó per a tota la societat en general.

Barceló Corporació Empresarial invertirà prop de 250 milions d'euros en cinc anys a Mallorca per atreure turisme de qualitat (Formentor) i turisme de congressos (palau de congressos). Però, a més, ja ha creat

l'American Express-Barceló, una aliança d'empreses (joint venture) en el sector dels viatges d'empresa. Vol dir això que ja no basta que l'empresa ofereixi els serveis, sinó que a més també ha de crear la demanda?

El sector turístic, tant a nivell nacional com a nivell internacional, ha evolucionat moltíssim els últims anys i el grau de professionalitat que es pot observar al sector, especialment en el turisme de negocis, és de cada cop més gran. Paral·lelament el perfil del turista també ha canviat molt. S'ha transformat en un viatger molt experimentat i, per això mateix, molt més exigent. Tot l'anterior ha provocat que la competència entre els prestadors de serveis turístics sigui cada cop més gran. Les empreses ens hem d'esforçar molt més que abans tant a l'hora d'oferir un producte de qualitat competitiu, amb una excel·lent relació qualitat/preu, com a l'hora de captar nous mercats i nous clients.

A través de la seva filial als EUA, Barceló ha fet importants inversions a la zona del Carib i a Califòrnia, a més de passar a gestionar 17 hotels a Carolina del Nord i Virginia després de comprar la gestora Tidewater Hotels & Resorts. És a dir, Barceló ja té 70 hotels als EUA, continuant amb la seva expansió internacional de l'any 1985 amb l'obertura del primer hotel a la República Dominicana. Per què aquesta aposta internacional i per què precisament al continent americà?

Avui la nostra presència a l'estranger és molt superior a la que tenim a Espanya, tot i que seguim obrint hotels i ampliant el nombre de comunitats autònomes. Aquesta aposta per l'àmbit internacional es deu, sobretot, a l'èxit d'un model turístic vacacional, el dels grans resorts, que Espanya ha sabut exportar a la resta del món. Aquest saber fer ens ha convertit a Barceló Hotels & Resorts i a d'altres cadenes espanyoles en empreses mundialment reconegudes. Aquest prestigi ens ha facilitat l'entrada a molts països, sobretot a Amèrica Llatina, el Carib i la conca mediterrània. D'altra banda, aquest interès per la internacionalització també s'ha vist motivat per les millors perspectives de negoci i de rendibilitat que presenten les inversions a l'estranger, ja que Espanya ha estat, i segueix essent, un país molt car a l'hora d'adquirir hotels, la qual cosa dificulta l'obtenció d'una adequada rendibilitat.

Hereu d'una empresa familiar, president de l'Institut de l'Empresa Familiar..., quins són els avantatges i desavantatges? I quins són els trets que la diferencien de la resta?

En la meua opinió, les empreses d'estructura familiar presenten molts més avantatges que inconvenients. Per regla general estan dotades d'una sèrie de virtuts: l'entrega, la prudència, la tendència a comptar amb equips professionals de primer nivell, la reinversió del benefici, la recerca de resultats a llarg termini..., que les converteix en un veritable motor de l'economia d'un país.

Quina és, segons el vostre parer, la recepta bàsica perquè l'economia espanyola no solament surti de la crisi, sinó que sigui realment competitiva?

Cal apostar pels sectors productius que siguin capaços de generar una economia sòlida i sostenible, i que generin llocs de treball estables. Per això és important adoptar mesures complementàries com la millora de la formació, la inversió en investigació, desenvolupament i innovació, en l'augment de la competitivitat i la modernització i implantació de tecnologies avançades.

“Cal adoptar mesures complementàries com la millora de la formació, la inversió en investigació, desenvolupament i innovació, en l'augment de la competitivitat i la modernització i implantació de tecnologies avançades”

Cal destacar que el turisme segueix essent un dels sectors que més aporta al PIB espanyol i al del món, un dels sectors que crea més riquesa i més llocs de treball. Això ha de suposar apostar pel sector turístic com una de les vies per sortir de la crisi i com a base de la futura economia del país. Tard o prest la indústria turística tira endavant perquè viatjar ha deixat de ser un luxe per convertir-se en una necessitat.

Quins beneficis n'extreu, un grup com Barceló, d'estar en l'accionariat d'un grup de comunicació com *El Mundo*?

Més que beneficis, problemes, perquè és la millor manera de no tenir content ningú. La nostra presència es remunta a la creació d'El Día de Baleares, fundat amb altres empreses de la comunitat autònoma. A poc a poc els accionistes abandonaren i ens quedàrem tots sols amb el diari. La nostra participació ara a El Mundo és minoritària i, si la mantenim, és per una qüestió de tradició.

I essent tan clar el vostre futur a la presidència d'un gran grup com Barceló, per què l'any 1989 us presentau com a candidat al Senat per Mallorca?

A la vida hi ha moments per a tot. De vegades sorgeixen oportunitats de fer quelcom diferent d'allò que fas habitualment. Aquesta en fou una. Em feia ganes provar l'experiència de treballar en política, de representar els ciutadans de la meua comunitat autònoma precisament al Senat, la cambra de representació territorial, i vaig encertar en l'elecció, ja que conserv molts bons records d'aquella època. Fou, sobretot, un aprenentatge –no hem d'oblidar que aleshores tenia 23 anys-, que em va resultar molt útil a l'hora d'assumir la copresidència del grup, ja que em va permetre conèixer el funcionament de l'Administració pública.

“Formar part de l'accionariat d'un grup de comunicació dóna més problemes que beneficis. És la millor manera de no tenir content ningú”

De fet la vostra carrera política començà a la UIB, quan cursàveu la llicenciatura de Dret. Allà entràreu en contacte amb l'associacionisme estudiantil, fóreu membre del Claustre universitari en representació dels alumnes. Com recordau aquells anys? Seríeu capaç de destacar algunes de les reivindicacions que davant el Rectorat contribuïreu a fer realitat?

Sí, la veritat és que sempre m'ha agradat participar en tot tipus d'associacions que vetllen per l'interès general i per la millora de la societat. I és quelcom que, directament o indirectament, segueix fent. De fet, la meva acceptació al càrrec de president de la Fundació Empresa Familiar correspon a aquest interès.

Vaig ser delegat de primer curs de Dret a la UIB i durant tota la carrera membre de la Junta de Facultat. En l'àmbit de la Universitat, des de segon curs i fins a obtenir la llicenciatura vaig ser claustral i membre de la Junta de Govern de la UIB.

“Tot alumne universitari hauria d'estudiar part de la seva carrera a l'estranger per conèixer altres cultures; una experiència que sens dubte li proporcionarà una ment molt més oberta”

Què vareu aprendre a la UIB que us hagi estat de profit en la vostra carrera professional i personal?

L'experiència universitària ens marca a tots. D'una banda ens prepara a nivell educatiu, formant-nos en aquelles àrees en les quals haurem de desenvolupar el nostre futur professional, però, sobretot, ens permet créixer com a persones, madurar.

Al cap de vint anys d'haver abandonat les aules universitàries, com veieu la realitat actual de la Universitat de les Illes Balears? Quins són, segons el vostre parer, els deu principals encerts i desencerts? Pensau que és encertada l'actual relació amb el món empresarial i amb l'activitat i la indústria turística en particular?

Com en tot, l'evolució de la UIB ha estat molt considerable, per exemple en la utilització de les noves tecnologies, però hi ha d'altres aspectes en els quals, potser, encara cal millorar. Trob que la UIB s'hauria d'obrir més al món empresarial.

Quin consell donaríeu a un estudiant universitari?

Que gaudeixi de l'experiència i que aprofiti l'oportunitat per incorporar el

màxim coneixement possible. Que procuri estudiar part de la seva carrera a l'estranger per conèixer altres cultures; una experiència que sens dubte li proporcionarà una ment molt més oberta.

**Domicilia la nòmina
i emporta't aquesta
càmera, de regal**

Ara, si domicilies la nòmina i tres rebuts, i demanes una targeta a "la Caixa", t'emportaràs, de regal, aquesta **càmera digital SONY** de 10,1 megapíxels.¹

A més, podràs formar part del nou

programa **Nòmina multiEstrella**,² amb el qual multiplicaràs els Punts Estrella i els avantatges.

Vine a la teva oficina i informa-te'n.

Parlem?

Promoció vàlida fins al 30 d'abril de 2009

¹Per a domiciliacions noves amb un import igual o superior a 750 € i una permanència de 12 mesos, amb domiciliació de rebuts de subministraments bàsics (tres càrrecs al trimestre) i utilització de targeta amb tres operacions de compres en comerços al trimestre. Promoció vàlida de l'1-3-09 al 30-4-09 o fins que se n'exhaureixin les existències (20.000 unitats). Vàlid per a tot el territori nacional, excepte Catalunya, per a persones físiques majors de 25 anys. Retribució en espècie subjecta a la retenció a compte segons la normativa fiscal vigent.

²Els beneficiaris del programa Nòmina multiEstrella es faran efectius a partir del 7è mes, a comptar des de la domiciliació de la primera nòmina. Més informació de les condicions del programa, a www.laCaixa.es/multiestrella

Eines pedagògiques i noves tecnologies

Unides en un projecte que obre un nou món a les persones amb mobilitat reduïda

En Guillem té paràlisi cerebral i tetraplègia. Sovint té problemes respiratoris i digestius i crisis epilèptiques. És membre de l'Associació de Paràlisi Cerebral de Balears (ASPA-CE).

Un bon dia, un grup de persones instal·laren diversos ordinadors al centre de l'associació. Aquells ordinadors tenien una característica que els feia diferents dels altres: per fer anar el cursor amunt i avall no feia falta agafar cap ratolí, bastava mirar-lo i seguir unes senzilles indicacions. En Guillem provà de fer-ne servir un però, a causa de les discapacitats que pateix, els seus moviments eren massa bruscs i necessità que un monitor de l'associació li indicàs com ho havia de fer. Sense el seu ajut era gairebé impossible sortir-se'n: moure el cursor només amb lleus moviments de la cara constituïa per a en Guillem una tasca enorme i, exhaust, fàcilment es distreïa, perdia interès i atenció.

Però en Guillem sempre ha estat caparrut i decidí passar-hi hores, davant aquella pantalla. Avui, en Guillem és capaç de dirigir el cursor en la direcció desitjada, és capaç de fer moviments del cap més continus i coordinats, manté bé l'atenció en

una tasca i comença a poder interactuar amb alguns programes.

El cas d'en Mateu és semblant. També va provar aquells ordinadors que havien arribat a l'associació, però a causa de la malaltia que pateix, acidúria glutèmica, en Mateu mantenia el coll flexionat i, a més, per mor dels moviments involuntaris perdia el cursor, que seguia una trajectòria discontinua i descoordinada. Era impossible mantenir el cursor aturat per fer el clic. Però en Mateu encara és més caparrut que en Guillem. Actualment és capaç de mantenir el cap amb una postura més dreta i controla cada cop més els moviments: de fet, quan està davant l'ordinador, tot entusiasmat, sembla que els moviments involuntaris desapareguin. Tant és així que ja ha començat a emprar un teclat virtual a la pantalla.

Per a persones que tenen la mobilitat reduïda, com en Guillem o en Mateu, disposar d'un sistema que els permet interactuar de manera natural amb l'ordinador, sense necessitat de dispositius..., ha suposat una experiència molt enriquidora, no solament perquè a través de la pantalla se'ls obre tot un món per

explorar i per comunicar-se, sinó perquè gairebé sense adonar-se'n han millorat en alguns casos en la seva mobilitat i per tant, sense buscar-ho, han trobat en l'ordinador una eina de rehabilitació. Com ha estat possible?

El projecte va néixer en el marc d'un conveni de col·laboració, signat el dia 30 de març de 2007, entre la Vicepresidència i Conselleria de Relacions Institucionals del Govern de les Illes Balears, l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca, la Fundació IBIT i la Universitat de les Illes Balears.

L'objectiu de l'acord era desenvolupar un sistema pedagògic, basat en tecnologies de la informació i el coneixement, per fer accessible l'ordinador a persones amb discapacitat, en el marc del desenvolupament del pla Avanza. La col·laboració entre les institucions esmentades ha consistit en el desenvolupament d'aquest sistema d'inclusió social mitjançant una nova interfície multimodal amb l'ordinador basada en la interacció natural amb la cara i la veu i la seva implantació en els centres i les associacions de persones amb discapacitat que havien passat una selecció prèvia.

E 8 4 2 F C 1 3 D 0 S e 6 B W ta
 H 9 6 H S F 1 3 D C 7 R ta no tu su
 I 4 D 6 m su ta no tu su su su su su
 J 0 D 1 S W ta no tu su su su su su
 K 9 R ta no tu su su su su su su su
 L 8 7 A C m su su su su su su su su
 M 7 6 F C 1 0 E E 4 e 8 D 0 0 0 0 0 0
 N 6 4 2 F C 1 2 D C 7 R ta no tu su
 O 5 9 6 E S F 1 2 D C 7 R ta no tu su
 P 4 2 0 D 1 S W ta no tu su su su su
 Q 1 8 A F ma ni su su su su su su
 R 0 7 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 S 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 T 1 8 A F ma ni su su su su su su
 U 0 7 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 V 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 W 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 X 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 Y 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
 Z 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

El sistema d'interacció natural avançat (SINA)

Així, tot pensant en les persones que tenen profundament limitades les seves possibilitats de moviment, com és ara persones amb paràlisi cerebral o esclerosi múltiple, es va desenvolupar a la UIB l'anomenat sistema d'interacció natural avançat (SINA).

Durant els darrers anys s'han desenvolupat diverses solucions per facilitar l'accés de persones amb discapacitat a l'ús de l'ordinador. Des de la utilització del ratolí per seleccionar les tecles i els comandaments del teclat, passant per polsadors únics que agranen literalment la pantalla fins a seleccionar el signe desitjat, fins a dispositius adaptats per persones sense mans que a través d'una mena de casc equipat amb una vareta metàl·lica (unicorn) poden emprar el teclat.

El SINA es va dissenyar pensant en les persones que tenen profundament limitades les seves possibilitats de moviment, de manera que la interacció amb l'ordinador fos molt intuïtiva i natural.

Per a totes les persones que tenen reduïda la seva motricitat i que, en molts casos, sols poden moure el cap, s'han desenvolupat dispositius que converteixen aquesta única part del cos amb certa mobilitat en el ratolí indispensable per poder donar les ordres al sistema. Hi ha sistemes que empren sensors d'infrarojos, i els moviments del cap són traduïts per un sensor IR en moviments del cursor a la pantalla. En aquest cas i d'altres semblants l'usuari, però, ha dur un sensor al cap.

La diferència fonamental entre aquests sistemes i el SINA desenvolupat a la UIB és que aquest darrer es basa en una interacció natural avançada entre l'usuari i l'ordinador, sense la necessitat d'aplicar cap dispositiu al cap de l'usuari.

La Unitat de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial (UGiVIA) del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB ha desenvolupat

el programari informàtic del projecte SINA. Aquest grup de recerca fa més de deu anys que desenvolupa sistemes automàtics de reconeixement del moviment humà, és a dir, sistemes capaços de reconèixer no solament l'usuari, sinó també els seus moviments i la intencionalitat que aquests amaguen. Bona part dels avenços obtinguts procedeixen de la participació dels investigadors de la UIB en diversos projectes europeus i nacionals.

El SINA es va dissenyar, doncs, pensant en les persones que tenen profundament limitades les seves possibilitats de moviment, de manera que la interacció amb l'ordinador fos molt intuïtiva i natural. El sistema dissenyat només requereix una càmera USB estàndard i una aplicació multimodal que és capaç de detectar el moviment de la cara de la persona i interpretar-ne els moviments. La primera fase del projecte consistí a identificar el perfil de l'usuari i ajustar el SINA a les necessitats d'aquest perfil, a dotar-lo de la màxima flexibilitat. Per aquest motiu durant tot l'any acadèmic 2007-2008 el projecte SINA s'ha anat millorant gràcies a la sinergia de investigadors, tant especialistes en visió per ordinador i intel·ligència artificial com pedagogs i els potencials usuaris del sistema, en concret membres de l'Associació de Paràlisi Cerebral de Balears (ASPACE) i de l'Associació Balear d'Esclerosi Múltiple (ABDEM). El treball conjunt ha estat possible gràcies a un contacte fluid entre els investigadors de la UIB, els responsables de les associacions i les famílies de les persones amb discapacitat.

Per part de la Universitat de les Illes Balears ha participat en el projecte un equip interdisciplinari de treball format per Xavier Varona, Francesca Negre i Cristina Manresa i coordinat pel doctor Francisco J. Perales López, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB i director del grup de recerca de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial, i el grup de recerca Escola Inclusiva i Diversitat (GREID), encapçalat pel doctor Joan J. Muntaner, que treballa amb l'aplicació de suports i ajuts per a persones amb discapacitats amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida d'aquestes persones.

Del primer prototip a avui

Un primer prototip del SINA es va instal·lar als centres d'estudi (ASPACE

i ABDEM) a començaments del mes de setembre de 2007. Es va formar el personal responsable dels centres perquè pogués donar tot el suport als usuaris i poder transmetre als investigadors tots els problemes que presentàs el prototip. Molt aviat els suggeriments foren incorporats al disseny. Al mateix temps, per tal de facilitar l'aprenentatge del programari, els investigadors desenvoluparen una aplicació d'entrenament basada en jocs didàctics de causa-efecte, de moviment de cursor, etc. L'aplicació resultà molt adequada a l'hora que l'usuari entengués que qualsevol moviment del seu cap serveix per controlar el cursor del ratolí. Així, a través de diversos jocs els usuaris pogueren anar familiaritzant-se amb la dinàmica del SINA i abordar els moviments més complexos, com és ara l'acció d'arrossegat un objecte de la pantalla. En tota aquesta primera fase de desenvolupament i adequació del

SINA als objectius que estaven previstos, la seva utilització per persones que tenen profundament limitades les seves possibilitats de moviment, el grup de recerca Escola Inclusiva i Diversitat (GREID) de la UIB dugué a terme un intens seguiment pedagògic d'acord amb els responsables dels centres i procurant en tot moment que la dimensió tècnica del projecte s'adaptàs a situacions i contextos reals, tenint en compte les necessitats personals i educatives dels usuaris i dels professionals que els atenen. Els grups d'investigació de la UIB implicats en el projecte, juntament amb els responsables dels centres, realitzaren un seguiment acurat de cada un dels usuaris del SINA, la qual cosa ha permès palesar la dimensió rehabilitadora del sistema, una dimensió que no estava prevista en els objectius inicials. A partir dels resultats obtinguts, els grups d'investigació de la UIB implicats

en el projecte i els responsables dels centres col·laboradors han enllestit una segona fase amb, entre d'altres, els objectius següents:

1. Millora del SINA i desenvolupament de noves aplicacions, com és ara integrar sistemes de reconeixement de la veu, per que fa al vessant tècnic del projecte. Però també, en el vessant pedagògic, proporcionar recursos i estratègies que possibilitin una millor integració.

2. Analitzar les possibilitats del SINA com a eina rehabilitadora, atesos els resultats obtinguts a la primera fase. D'aquesta manera s'integraran aplicacions que permetin treballar el tractament i la rehabilitació del llenguatge, del control cefàlic, del seguiment ocular, l'orientació espacial, etc.

3. Integrar el SINA en nous contextos: en centres específics d'educació especial, en contextos hospitalaris adreçats a infants amb malalties cròniques i discapacitat motora, etc.

4. Desenvolupar recursos que permetin la comunicació mitjançant eines telemàtiques entre els usuaris del SINA i els diferents professionals que participen al projecte.

El projecte SINA, guardonat recentment amb el primer premi d'investigació del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES), continua endavant. Avui dia ja són sis les associacions en l'àmbit de la discapacitat que col·laboren en el perfeccionament d'un instrument que s'ha demostrat de gran utilitat per a persones que tenen la mobilitat profundament limitada.

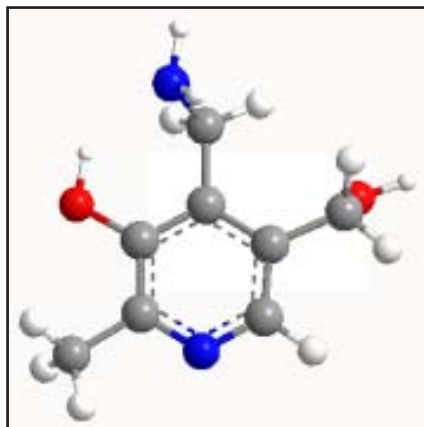
La recerca del doctor Miquel Adrover desvela part del mecanisme d'acció farmacològica de la piridoxamina, un vitàmer natural de la vitamina B6 amb propietats preventives del desenvolupament de les patologies associades a la hiperglucèmia

La recerca del doctor Miquel Adrover, membre del grup de Reactivitat Molecular i Disseny de Fàrmacs de la UIB, ha desvelat una part del mecanisme d'acció farmacològica de la piridoxamina, un vitàmer natural de la vitamina B6 amb propietats preventives del desenvolupament de les patologies associades a la hiperglucèmia. L'excés de glucosa en el plasma —la hiperglucèmia—, que s'associa a la diabetis mellitus, és el responsable de tot un seguit de modificacions estructurals i funcionals sobre proteïnes o/i enzims de baixa velocitat de recanvi, mitjançant un procés conegut com a glicació proteica i que és a la base de patologies com la retinopatia i les disfuncions renals, arterials i neuronals que desenvolupen els pacients. Entre d'altres aspectes, la recerca del doctor Adrover ha palesat que la piridoxamina, ateses les seves característiques estructurals, reacciona amb la glucosa mitjançant un mecanisme diferent del d'altres amines (ja emprades per combatre la glicació), i que aquesta reacció no genera cap compost amb capacitat de glicació i per tant contraproduent, com sí que passa en el cas dels altres composts aminats.

La vitamina B6

La transaminació, la descarboxilació i la desaldolització dels aminoàcids són processos metabòlics implicats en la síntesi de proteïnes. Aquests processos serien impossibles sense la presència de la vitamina B6. Això és perquè la majoria dels enzims que catalitzen les reaccions esmentades requereixen la presència d'un derivat de la vitamina B6 per ser actius. Més concretament, la vitamina B6 és formada per un conjunt de tres composts químics semblants, anomenats vitàmers: la piridoxina (PN), el piridoxal (PL) i la piridoxamina (PM). El conjunt de vitàmers naturals s'amplia

amb el seus respectius èsters fosfòrics en posició 5', i són aquests darrers els vitàmers actius metabòlicament. Però a més d'aquesta funció com a cofactor enzimàtic, la vitamina B6 actua com a inhibidor de la glicació proteica.

Què és la glicació proteica?

L'excés de glucosa en el plasma —la hiperglucèmia—, que s'associa a la diabetis mellitus, és el responsable de tot un seguit de modificacions estructurals i funcionals sobre proteïnes o/i enzims de baixa velocitat de recanvi, procés que es coneix com a glicació proteica. S'ha assenyalat la glicació com la responsable del desenvolupament de gran nombre de patologies associades a la hiperglucèmia, com és ara la retinopatia, les disfuncions renals, arterials i neuronals, etc. Molts pacients de diabetis, sigui del tipus I o del tipus II, han patit o pateixen alguna d'aquestes malalties.

La glicació comença mitjançant la reacció de la glucosa sobre les cadenes laterals de les lisines proteïques (les lisines són aminoàcids essencials). Aquesta reacció inicial forma una base de Schiff que, atesa la seva naturalesa

glúcica, reordena per formar un compost d'Amadori. Per altra banda, l'oxidació d'aquests composts carbohidrats (catalitzada per ions Fe^{3+} o Cu^{2+}) provoca la formació de radicals lliures i d'un conjunt de composts carbonílics altament reactius. Aquests composts reaccionen amb les cadenes laterals d'un ampli ventall d'aminoàcids, incrementant la modificació estructural provocada en primera instància per la glucosa. Aquestes reaccions conclouen amb la formació dels productes finals de la glicació, responsables del desenvolupament de les patologies esmentades.

La piridoxamina

Com ja s'ha dit, la vitamina B6 pot actuar com a inhibidor de la glicació proteica. Així i tot, si un vitàmer destaca per la seva efectivitat per sobre dels altres, aquest és la piridoxamina, fins al punt que s'ha comprovat que l'administració de piridoxamina redueix considerablement el desenvolupament de la retinopatia i de la nefropatia diabètica. Però, com actua la piridoxamina per aconseguir aquest efecte?

Si bé es coneixien les propietats farmacològiques de la piridoxamina, els estudis que en demostraven el mecanisme d'acció eren molt reduïts. Únicament s'havia comprovat que la piridoxamina podia reaccionar amb uns quants composts carbonílics amb capacitat de glicació (el glioxal i el glicolaldehid) i que podia acomplexar ions metàl·lics. Així i tot, els estudis que avaluaven quantitativament aquests mecanismes eren nuls.

La recerca feta pel doctor Miquel Adrover, membre del grup de Reactivitat Molecular i Disseny de Fàrmacs de la UIB, dirigit pel doctor Francesc Muñoz, ha omplert el buit fins ara existent respecte al coneixement del mecanisme d'acció inhibidora de la piridoxamina. Els resultats obtinguts constituïren la seva tesi doctoral, defensada el passat dia 19 de setembre a la UIB, la qual fou dirigida per la doctora Josefa Donoso Pardo i el doctor Bartomeu Vilanova i Canet.

Com actua la piridoxamina per deturar la glicació?

Si bé s'havia comprovat que la piridoxamina pot segrestar composts amb capacitat de glicació procedents de

BBB

Amics i Amigues

de la
UIB

AAU

www.uib.cat/aauib

Vicerectorat d'Estudiants i Campus

PARTICIPA-HI

amicsiamigues@uib.cat

Amics i Amigues de la **UIB** (AAUIB)
Servei d'Informació
Edifici Ramon Llull
Cra. de Valldemossa, km 7.5
07122 Palma (Illes Balears)
Telèfon: 971 17 29 39
Fax: 971 17 20 64

de la

Amigues

Horari d'atenció: de 8 a 21 hores de dilluns a divendres

l'autooxidació de la base de Schiff i del compost d'Amadori, no s'havia comprovat des d'un punt de vista quantitatiu la rellevància d'aquest mecanisme. Per això, a la primera part de la tesi, el doctor Miquel Adrover va estudiar la cinètica de reacció entre la piridoxamina i un conjunt de composts de glicació. Els resultats obtinguts foren comparats als determinats en estudiar aquestes mateixes reaccions però emprant com a nucleòfils models de les dianes de glicació proteica. Aquest estudi permeté concloure que la piridoxamina és entre quatre i cinc vegades més reactiva en condicions fisiològiques que les cadenes laterals de les lisines, per la qual cosa podrà inhibir de manera competitiva i efectiva la glicació d'aquests residus proteics.

La glucosa és el compost carbonílic més important de la glicació, essencialment perquè actua fent-ne de promotor. S'ha vist que durant l'administració de composts aminats per combatre la glicació es produeix la inevitable reacció d'aquests amb la glucosa, i que, com a conseqüència, es formen composts carbonílics de baix pes molecular amb elevada capacitat de glicació. Aquest fet, observat quan hom utilitza lisina o arginina, constitueix un efecte contraproductiu a la seva administració. Amb la finalitat de saber si aquest procés es dona també en el cas de la piridoxamina, es va estudiar la seva reacció amb la glucosa. Els resultats obtinguts demostraren que ateses les característiques estructurals de la piridoxamina, la reacció es dona mitjançant un mecanisme diferent del de les altres amines, i que com a producte no es forma cap compost carbonílic. Per tant es concloué que la reacció de la piridoxamina amb la glucosa no representa cap efecte contraproductiu a la seva administració.

S'havia vist també que la piridoxamina era capaç d'inhibir l'evolució dels composts d'Amadori per formar els productes finals de la glicació. Encara així el mecanisme que possibilitava aquest efecte no es coneixia. Els estudis realitzats pel doctor Adrover demostraren que el principal mecanisme que possibilita l'efecte inhibitori de la piridoxamina és la complexació dels ions metàl·lics que catalitzen l'evolució dels composts d'Amadori.

El treball de fi de carrera de Miquel Àngel Mestre, enginyer tècnic de Telecomunicació de la UIB, publicat per la prestigiosa Physical Review Letters

Miquel Àngel Mestre Adrover, enginyer tècnic de Telecomunicació (especialitat Telemàtica) per la UIB, acaba de publicar, conjuntament amb altres autors, a la prestigiosa revista Physical Review Letters, un treball basat en el seu treball de fi de carrera intitulat «Experimental characterization of mode-hopping in semiconductor ring lasers».

El treball és signat per S. Beri, L. Gelens, M. Mestre, G. Van der Sande, G. Verschaffelt i J. Danckaert, de l'Applied Physics and Photonics Department de la Universitat Lliure de Brussel·les, i per A. Scirè, de l'Institut de Física Interdisciplinària i Sistemes Complexos, IFISC (UIB-CSIC), així com per G. Mezosi i M. Sorel, del Department of Electronics and Electrical Engineering de la Universitat de Glasgow.

El treball de fi de carrera que dona lloc a la publicació de l'article fou realitzat en el grup d'investigació de la Universitat Lliure de Brussel·les que dirigeix el professor J. Danckaert, gràcies al fet que Miquel Àngel Mestre hi realitzà una estada de deu mesos amb una beca ERASMUS.

El treball aborda un dels reptes de la física moderna, com són les fluctuacions de sistemes òptics com ara els làsers, com a resultat de la naturalesa quàntica de la interacció entre la llum i la matèria.

Els làsers de semiconductor d'anell (Semiconductor Ring Lasers, SRL), els quals es presenten com una sòlida alternativa en certes aplicacions de comunicació òptica, es veuen afectats per fluctuacions estocàstiques. A causa de l'arquitectura circular de la cavitat activa d'aquests tipus de làser, es poden presentar dues direccionalitats, cap a la dreta o cap a l'esquerra. El que precisament provoquen les fluctuacions estocàstiques són canvis abruptes i espontanis en la direccionalitat i, d'aquesta manera, limiten l'ús d'aquests sistemes en algunes aplicacions, per exemple com a memòries òptiques. El treball publicat a Physical Review Letters aborda aquest problema tant teòricament com experimentalment. El paper de Miquel Àngel Mestre fou precisament fer-ne el disseny experimental i dur a terme l'experiment en si mateix.

Referència del treball:

S. Beri, L. Gelens, M. Mestre, G. Van der Sande, G. Verschaffelt, A. Scirè, G. Mezosi, M. Sorel and J. Danckaert. Topological Insight into the Non-Arrhenius Mode Hopping of Semiconductor Ring Lasers. Physical Review Letters 101 (2008).

link: <http://ifisc.uib.es/publications/publication-detail.php?indice=1923>

Viu la màgia de l'esport

**Abonament
anual a partir
de 133€**

**Més informació: telèfon 971 172 554
www.campusesport.com**

CAMPUSESPORT****
ESPORT A LA UIB

Les nostres instal·lacions:

Camp de futbol 7 i 11 (gespa artificial de darrera generació)
8 pistes de pàdel de gespa artificial
1 pista de tennis
Piscina coberta
Pavelló cobert
Gimnàs de fitness
2 sales d'aeròbic

Universitat de les
Illes Balears

Un grup d'investigadors de la UIB desenvolupen un model computacional per generar expressions facials que integra personalitat, emocions i estat d'ànim

Els investigadors de la Unitat de Gràfics i Visió per Ordinador i Intel·ligència Artificial de la UIB han desenvolupat un model computacional per a la generació d'expressions facials de manera que un mateix espai tridimensional pot integrar els trets de personalitat, les emocions i els estats d'ànim, que eren tractats separatament als models existents.

Els resultats de la recerca han estat publicats a la revista *Computer Animation and Virtual Worlds*. El model desenvolupat empra l'estàndard de codificació de vídeo MPEG-4 per tal de generar les

imatges. Per al seu desenvolupament els investigadors s'han basat en les propostes del psicòleg nord-americà Albert Mehrabian, que estableix cinc trets de personalitat: extroversió, neurosi, obertura, diligència i simpatia.

L'efectivitat del model ha estat contrastada mitjançant dos experiments. Les cares generades mitjançant el model varen ser avaluades per un reconeixedor automàtic que n'identificà correctament el 82 per cent. D'altra banda, un grup de setanta-cinc alumnes universitaris reconegueren amb èxit el 86 per cent de les emocions i el 73 per cent dels estats emocionals representats virtualment.

El investigadors consideren que el model podria ser aplicat en entorns educatius, a més de videojocs o a qualsevol tipus de programa interactiu que tingui

un vessant emocional important. Actualment el grup treballa en la implementació del model en un entorn interactiu on un personatge virtual pugui mostrar, a través de les expressions facials, la seva personalitat, les seves emocions i el seu estat emocional. En el futur els investigadors preveuen abandonar l'estàndard MPEG-4 i concentrar-se en una xarxa genèrica d'alta qualitat que pugui permetre moviments més complexos en ulls, parpelles i cap, com també sintetitzar la veu.

Referència del treball

Diana Arellano, Javier Varona and Francisco J. Perales. Generation and visualization of emotional states in virtual characters. *Comp. Anim. Virtual Worlds* 2008; 19: 259–270.

La plataforma Moodle incorpora un sistema integrat de correu desenvolupat pel Centre de Tecnologies de la Informació de la UIB

Moodle té més de 21 milions d'usuaris arreu del món en l'àmbit de l'aprenentatge en línia (e-learning) que ara podran gaudir d'un sistema de correu per compartir entre membres d'un mateix curs

La plataforma Moodle ha incorporat un sistema integrat de correu desenvolupat pel Centre de Tecnologies de la Informació (CTI) de la UIB que evita tots els problemes associats a haver de disposar d'un servei de correu separat de l'aplicació web. El seu creador i mantenedor és Antoni Mas, membre del CTI.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) és una plataforma tecnològica LMS (Learning Management System), això és, un sistema de gestió de cursos de lliure distribució que ajuda els educadors per crear comunitats d'aprenentatge en línia. Desenvolupada per Martin Dougiamas, la primera versió data de l'any 2002. A hores d'ara hi ha més de 21 milions d'usuaris d'arreu del món que empren la plataforma. Es tracta, doncs, d'un dels sistemes de gestió de continguts web més emprats en l'aprenentatge a distància o e-learning, atès que la seva arquitectura es basa en un enfocament constructivista de l'educació, és a dir, es parteix de la base que els alumnes, i no solament els docents, poden contribuir a l'experiència educativa. Això permet una estructura molt flexible i

la possibilitat d'establir canals per a la col·laboració entre alumnes, la reflexió crítica, les activitats en grup, etc.

L'aplicació web sol dividir-se en diversos mòduls, entre els quals a partir d'ara s'inclou l'eMail. Aquest mòdul desenvolupat pel Centre de Tecnologies de la Informació de la UIB és una eina més de comunicació privada entre els membres d'una mateixa instal·lació de Moodle, concretament entre membres d'un mateix curs. Com s'ha dit anteriorment, ofereix l'avantatge que per funcionar sols depèn del mateix Moodle, de manera que s'eviten tots els problemes associats a haver de disposar d'un servei de correu separat de la instal·lació de Moodle.

La primera versió del correu intern va ser publicada el 23 de febrer de 2007 a la secció de mòduls i complementos addicionals de Moodle com a versió no estàndard. Durant un any el CTI va fer un intens treball per millorar-ne la compatibilitat i afegir-hi totes les necessitats adients i sol·licitades pels mateixos usuaris, i es va demanar la seva incorporació oficial com a complement addicional de Moodle. Després d'una sèrie de modificacions sol·licitades pel responsable d'aquesta secció, el dia 23 de juliol de 2008 va ser agregat oficialment dins la secció de mòduls i complementos addicionals de Moodle. A diferència de l'anterior, es va crear un component a l'eina d'aportacions d'errors, millores o incidències.

Finalment, el dia 3 de setembre la responsable de gestió, seguiment i manteniment dels fòrums de Moodle internacional (Using Moodle) va considerar oportú, sota el consentiment d'Antoni Mas, habilitar un fòrum específic per a l'eMail:

<http://moodle.org/mod/forum/view.php?id=7223>, anomenat eMail plugin.

En qualsevol cas, aquest mòdul (l'eMail) desenvolupat al CTI ja s'emprava a les plataformes de formació en línia, a banda de la pròpia de la UIB, d'universitats com la Universitat d'Oviedo (Espanya), la Universitat del Japó (Japó), la Universitat Robert Gordon (Aberdeen, Regne Unit), la Universitat Estatal d'Idaho (EUA), la Capilano University (Canadà), la Universitat d'Oakland (EUA) i la Kemi-Tornio University (Finlàndia) i, també, en moltes escoles i col·legis d'arreu del món.

<http://docs.moodle.org/ca/eMail>

El doctor Amedeo Spadaro, professor d'Economia Pública de la UIB, únic expert espanyol entre els redactors de la proposta de la UE a l'ONU per a la millora de les polítiques d'ajut al desenvolupament

L'any 2000 l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'anomenada Declaració del Mil·lenni, els epígrafs 19 i 20 de la qual fan referència expressa als objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. Es tracta d'una síntesi de vuit fites per combatre el subdesenvolupament que varen aconseguir el consens de la comunitat internacional. Per a la implementació de les mesures conduents als vuit objectius fixats, hom va establir un termini que expira l'any 2015. Avaluar els resultats, ratificar els compromisos i adoptar possibles mesures correctores davant els fracassos ha estat l'objectiu de la convocatòria de l'Assemblea General de les Nacions Unides, celebrada el dia 25 de setembre a Nova York, és a dir, just quan ens trobam a l'equador del termini que l'ONU fixà per atènyer els objectius marcats l'any 2000.

L'aplec va servir perquè la Unió Europea aportí una proposta conjunta sobre la base d'un document elaborat per experts en Economia del Desenvolupament, entre els quals es troba, com a únic economista espanyol, el doctor Amedeo Spadaro, professor de Microeconomia i Economia Pública, del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat de les Illes Balears.

Sota la direcció de François Bourguignon (École d'Économie de Paris), han participat, a més, en l'elaboració del document Stefan Dercon (Universitat d'Oxford), Antonio Estache (ECARES, Universitat Lliure de Brussel·les), Jan Willem Gunning (Universitat Lliure d'Amsterdam), Ravi Kanbur (Universitat de Cornell), Stephan Klasen (Universitat de Göttingen), Simon Maxwell (Overseas Development Institute, Londres) i Jean-Philippe Platteau (Universitat de Namur). El document elaborat pel grup d'experts va establir les bases de la intervenció del president de la Comissió Europea, José Manuel Barroso, a l'Assemblea de les Nacions Unides.

La proposta europea té com a principal objectiu impulsar un canvi substancial en l'estratègia d'ajut al desenvolupament de les Nacions Unides, inspirada en l'esmentada Declaració del Mil·lenni. L'equip d'experts ha dut a terme una anàlisi acurada del grau de compliment dels objectius, l'heterogeneïtat en

aquest compliment per part dels països industrialitzats i les causes dels fracassos detectats, amb l'objectiu de millorar i/o replantejar les estratègies. És sobre la base d'aquests treballs que els experts varen elaborar un document de reflexió i de canvi estratègic.

Essencialment, l'esmentat document, que ha servit de base per a la proposta europea, suposa un gir radical a les polítiques neoliberals que han inspirat fins avui les accions d'ajut al desenvolupament, per introduir un enfocament «europeista» fonamentat en alguns valors cabdals que caracteritzen la història i la construcció d'Europa. Així, el document considera que Europa, més que qualsevol altre continent, pot aportar experiència en l'àmbit de l'ajut al desenvolupament, com ho prova el camí fet pels països del sud del continent (Itàlia, Espanya, etc.) per arribar a convergir amb els del nord i la seva inclusió a la, aleshores, Comunitat Econòmica Europea. Tal com diu el professor Spadaro, «els europeus ja ens hem plantejat el repte de la integració per la via de la cooperació durant la segona meitat del segle XX. I les solucions que aleshores vàrem adoptar són aplicables, amb les corresponents adaptacions, a països en vies de desenvolupament, com és ara els africans, sobretot quant a la necessitat d'incrementar el comerç entre els Estats, de suprimir obstacles i barreres i

de fomentar la cooperació interregional. Europa —diu el doctor Spadaro— està en condicions d'exportar un model que ha demostrat tenir viabilitat i èxit». En segon lloc, la proposta europea a les Nacions Unides emfatitza sobretot, i en contraposició al model vigent avui dia, el caràcter de col·laboració social que hauria d'inspirar tota acció de cooperació al desenvolupament. Tal com afirma el professor Spadaro, «Europa s'ha construït entorn d'una taula on s'han assegut rics i pobres, que s'ha edificat de forma participativa, on tots hem pogut decidir els objectius; no per la via del paternalisme, de l'ajut supeditat al compliment d'uns objectius decidits unilateralment».

I en tercer lloc, la proposta de la UE introdueix els conceptes d'atenció al ciutadà i de benestar pel camí de proposar polítiques que garanteixin un mínim de protecció social enfront dels riscos. A la pràctica, el document incideix en la necessitat de complementar l'ajut bàsic per combatre la pobresa amb respostes concretes i especials per als casos de crisis aguditzades. «La intervenció extraordinària i ràpida de les Nacions Unides —diu el professor Spadaro— en casos de conflicte bèl·lic ha d'inspirar també la seva política en matèria de cooperació al desenvolupament; és a dir, ha d'adoptar també mecanismes d'intervenció ràpida davant les crisis socials (Social Protection Mission)».

Tesis doctorals defensades

A produção musical na construção do conhecimento em música: resultados de uma prática musicopedagógica construtivista sociointeracionista.

Jaira Paiva Perin

Directora: Catalina Cantarellas Camps
Programa Oficial de Postgrau en Humanitats i Ciències Socials.
Defensada dia 10 de setembre de 2008

Estudio cinético de las reacciones entre piridoxamina y compuestos carbonílicos de interés biológico y biomédico.

Miquel Adrover Estelrich

Directors: Josefa Donoso Pardo i Bartolomé Vilanova i Canet.
Programa Oficial de Postgrau en Ciències Experimentals i Tecnologies.
Defensada dia 19 de setembre de 2008

Efectes de citocines en la viabilitat de motoneurons i cèl·lules musculars: vies de senyalització implicades.

Eulalia Tolosa Pardo

Directors Jerònia Lladó Vich i Gabriel Olmos Bonafé
Departament de Biologia
Defensada dia 22 de setembre de 2008

As interfaces da narrativa poetica de Sylvia Orthof sob um viés de brasilidade Rosane Salete Freytag

Directora: Maria Payeras Grau
Departament: Filologia Moderna i Llatina

Defensada dia 29 de setembre de 2008

Suport a les families en la primera infància. Estudi de cas d'un programa socioeducatiu.

Maria Ferrer Ribot

Directores: Maria Antònia Riera Jaume i Maria Rosa Rosselló Ramón
Departament: Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació. Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.
Defensada dia 16 d'octubre de 2008

Síntesis de macrociclos para el reconocimiento quiral de péptidos

Ana Maria Castilla Manjón

Director: Pablo Ballester Balaguer

Programa Oficial de Postgrau Ciències Experimentals i Tecnologies. Ciència i Tecnologia (Química).

Defensada dia 5 de novembre de 2008

Representaciones sociales, prensa, inmigración y escuela. El caso de Son Gotleu.

Carlos Vecina Merchante

Director: Dr. Lluís Ballester Brage
Departament: Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació i Pedagogia i Didàctiques Específiques. (Programa de doctorat d'investigació i innovació en educació).

Defensada dia 14 de novembre de 2008

Development of automated methods using syringe based flow analysis techniques and capillary electrophoresis for biotechnological process monitoring and environmental analysis.

Burkhard Horstkotte

Programa oficial de postgrau de Ciències Experimentals i Tecnologies (Doctorat en Ciència i Tecnologia Química).
Directors: Víctor Cerdà Martín i Olaf Elsholz
Defensada dia 17 de novembre de 2008

Intervenció per a la prevenció del mal d'esquena en escolars

Josep Vidal Conti

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació i Pedagogia i Didàctiques Específiques
Director: Pere Palou Sampol
Defensada dia 10 de desembre de 2008

¿Por qué somos como somos? Continuidades y transformaciones de los discursos y las relaciones de poder en la identidad de las /os enfermeras /os en España (1956-1976)

Margalida Miró Bonet

Directora: Denise Gastaldo
Ponent: Andreu Bover Bover
Departament d'Infermeria i Fisioteràpia
Defensada dia 12 de desembre de 2008

Test estructural i predictiu per a circuits RF CMOS

Kay Suenaga Portuguès

Directors: Eugeni García Moreno i Rodrigo Picos Gayà
Departament de Física
Defensada dia 17 de desembre de 2008

Fundamentos científicos del proceso creativo del actor: perspectivas de estudio

Martín Bienvenido Fons Sastre

Directors: Ana Patricia Traperó Llobera i Catalina Cantarellas Camps
Departament Ciències Històriques i Teoria de les Arts
Defensada dia 18 de desembre de 2008

Elaboració i aplicació d'un programa aquàtic al CEE "Pinyol Vermell" (ASPA-CE) de Mallorca

Jaime Cantallops Ramón

Directors: Dolors Forteza Forteza i Francesc X. Ponseti Verdaguer
Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació i Pedagogia i Didàctiques Específiques
Defensada dia 18 de desembre de 2008

Estudio de la actividad cerebral en pacientes con fibromialgia: aspectos multidimensional del dolor crónico.

Carolina Sitges Quirós

Director: Pedro J. Montoya Jiménez
Departament: Psicologia
Defensada dia 13 de gener de 2009

SA NOSTRA ACTITUD *participa*

i decideix el destí
dels beneficis
que generes

www.actitudsanostra.com

Miquel Àngel Moyà
Futbolista

 Obra Social
SA NOSTRA Caixa de Balears

UIB, CULTURA I QUALITAT DE VIDA

Més enllà dels límits de l'aula: 1.500 actes cada any adreçats a tota la societat

Socialitzar el coneixement és un dels camins per aconseguir millorar la qualitat de vida dels habitants de les Illes Balears, ja que sense autonomia no hi ha qualitat de vida possible i sense coneixement i esperit crític no hi ha autonomia. Així doncs, millorar la qualitat de vida dels habitants de les Illes Balears, una de les fites estratègiques de la Universitat de les Illes Balears, passa forçosament per la realització d'un esforç continuat en la projecció social del coneixement.

El compromís amb la societat a través de la formació, la reflexió i la crítica impulsa la UIB a dur a terme un ampli desplegament de recursos i mitjans per socialitzar el coneixement, molt més enllà dels límits de l'aula, amb la vocació d'arribar a tots els indrets de la geografia balear i, a la vegada, abastar una àmplia i diversa temàtica i satisfer les necessitats de formació dels distints grups d'edat de la població.

Així doncs, sota la denominació de "projecció cultural" hi troben aixopluc una gran diversitat d'activitats que emanen de diverses unitats, serveis i centres de la UIB. Una dada pot donar llum sobre el

volum d'aquestes activitats: la UIB convoca anualment una mitjana de 1.500 actes a través de la seva agenda al web corporatiu. Una gran part d'aquests actes són organitzats i gestionats per unitats que depenen orgànicament del Vicerectorat de Projecció Cultural, que ara dirigeix el doctor Nicolau Dols, però molts altres són impulsats per grups de recerca, departaments, facultats i escoles, instituts de recerca, laboratoris, consells d'estudiants, associacions d'alumnes, etc.

Tal com ho sintetitza el doctor Nicolau Dols, vicerector de Projecció Cultural, "la UIB té dos compromisos. Omplir l'oci universitari amb ofertes de qualitat que, a més, puguin ser complementàries de la formació dels estudiants. Però, a més, atès que la UIB és l'única universitat de les Illes Balears, també ha d'aportar el coneixement que es genera a la Universitat al debat cultural de la societat, amb una clara vocació de servei públic. L'oferta cultural de la Universitat té una llarga tradició, tant és així que la seva Coral, un dels referents culturals de primer ordre, complí el trentè aniversari abans que la mateixa institució".

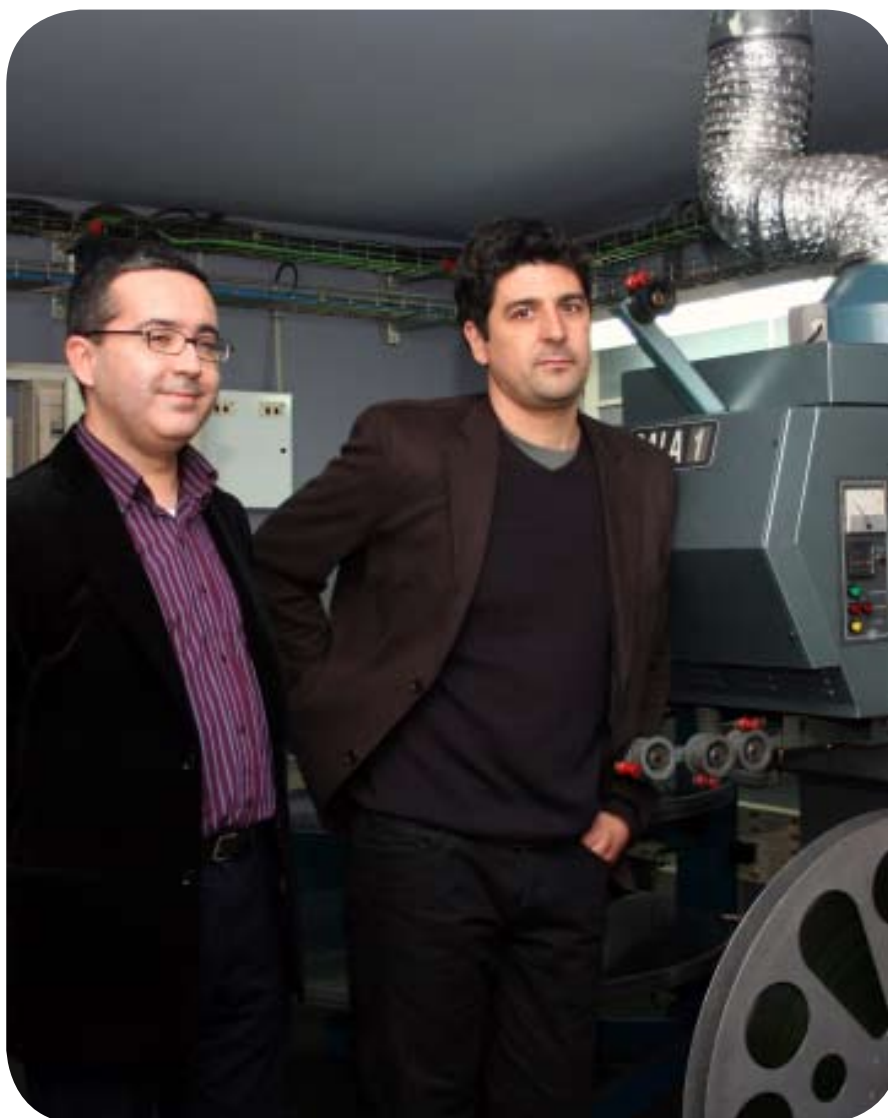
En realitat, la UIB el que fa és complementar l'oferta cultural existent al país. Tal com afirma el doctor Dols, "no és la vocació de la UIB programar, per exemple, cinema d'una manera convencional, però sí, en canvi, afegir-hi un complement d'especialitat i de qualitat". Durant l'any acadèmic 2007-2008 el Vicerectorat de Projectió Cultural va ampliar considerablement l'oferta cultural estable aprofitant la celebració dels primers trenta anys de la UIB. Aquest fet suposà incrementar el nombre de persones assistents als actes programats per la UIB, ja que s'arribà en un any a les 8.693 persones.

El doctor Nicolau Dols destaca la col·laboració existent amb altres institucions i l'existència d'un bon nivell d'integració amb les programacions culturals d'aquestes. Així, per exemple, la manca d'espais escènics a la UIB es pot cobrir gràcies a la cessió de les infraestructures municipals en el cas de Palma. En altres casos, la

“No és la vocació de la UIB programar, per exemple, cinema d'una manera convencional, però sí, en canvi, afegir-hi un complement d'especialitat i de qualitat”, afirma el doctor Dols

UIB col·labora amb altres entitats a l'hora d'establir les programacions respectives, de manera que les sinèrgies que en resulten permeten emprendre actuacions que serien difícilment suportables sense aquest esforç compartit. És el cas per exemple, de determinades actuacions teatrals i de dansa organitzades conjuntament amb l'Auditori de Sa Mònica. L'oferta estable és gestionada per una de les unitats directament dependents del Vicerectorat de Projectió Cultural, el Servei d'Activitats Culturals (SAC), que canalitza les propostes culturals de les diferents unitats i els centres de la UIB però també en proposa i basteix, anualment, una programació pròpia, que és patrocinada pel Consell de Mallorca i la Caixa. A la taula 1 es pot observar l'assistència a diferents actes durant l'any acadèmic 2007-2008.

Activitats	Persones assistents
Activitats relacionades amb la música	2.950
Activitats relacionades amb el cinema	2.138
Activitats relacionades amb el teatre i la dansa	1.540
Conferències i cicles	224
Taules rodones	155
Exposicions	206
Formació – Universitat Oberta (cursos i tallers)	288
Activitats a Menorca i Eivissa gestionades per l'Institut de Ciències de l'Educació i el SAC	201
Formació – Universitat d'Estiu 2008	557
Formació – Universitat Internacional de Menorca Illa del Rei (UIMIR)	145
Formació – Universitat d'Eivissa i Formentera	209
Formació – Universitat de Prada	80
TOTAL	8.693

A partir de l'any acadèmic 2008-2009, el programa elaborat pel Vicerectorat de Projecció Cultural ha impulsat un canvi qualitatiu més que no quantitatiu. Així, tal com afirma el doctor Dols, "l'impuls de la participació és cabdal en la nova oferta cultural".

El nou programa inclou la Zona Debat, un àmbit de discussió sobre qüestions que susciten l'interès de la comunitat universitària i de tota la ciutadania. Cada debat gaudeix de la participació d'experts en la matèria que s'ha de tractar i és obert a la participació del públic assistent.

El foment de la participació és també el fonament de les activitats de Cooltura, un espai en què col·laboren el Consell d'Estudiants i el Vicerectorat de Projecció Cultural per apropar a la comunitat universitària i a tota la societat balear els artistes contemporanis; un entorn en què poden expressar les inquietuds i on tenen cabuda les formes artístiques en què el jovent manifesta la seva visió particular de la cultura.

I finalment aquesta voluntat d'augmentar la participació de tota la comunitat universitària en l'activitat cultural es concreta en tres concursos ja convocats per enguany: poesia, narrativa i fotografia.

L'impuls de la participació ha estat cabdal a l'hora de confegir la nova oferta cultural per a l'any acadèmic 2008-2009

L'oferta formativa continuada a través de la Universitat Oberta

Cada any acadèmic el programa Universitat Oberta ofereix cursos i tallers que són proposats pels diferents departaments de la UIB. El nivell de participació se situa entorn dels 300 alumnes a Mallorca i 200 a Eivissa i Menorca. Es tracta d'una oferta que complementa l'oferta reglada i de recerca, ja desenvolupada i arrelada, amb una proposta engrescadora de formació i dinamització cultural que apropa la UIB a tota la població de les Illes. En el cas de Menorca i Eivissa aquesta programació compta amb la gestió de l'Institut de Ciències de l'Educació.

L'oferta en idiomes

Sense deixar aquest vessant de cultura i formació adreçada a tota la societat de les Illes Balears, i no solament a la comunitat universitària, cal esmentar l'oferta formativa en idiomes que desenvolupa el Servei Lingüístic de la UIB.

El Servei Lingüístic de la UIB imparteix cursos de llengua catalana a tots els nivells, cursos d'alemany, anglès, francès i italià també per a diferents nivells de dificultat i cursos de llengües orientals

Es tracta d'una àmplia i variada oferta que inclou cursos de llengua catalana a tots els nivells, cursos d'alemany, anglès, francès i italià també per a diferents nivells de dificultat i cursos de llengües orientals que s'imparteixen en un cicle anual que enguany ha arribat a la cinquena edició. S'imparteixen cursos de llengua xinesa, llengua japonesa i sànscrit.

Les sis universitats d'estiu

D'altra banda, la UIB, sense abandonar el lligam entre educació i cultura, organitza quatre universitats d'estiu i participa en dues més. Així, la UIB organitza la Universitat d'Estiu a Mallorca, la d'Eivissa i Formentera, la Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere i la Universitat d'Estiu Internacional de la Tercera Edat, i participa en l'organització de la Universitat Internacional de Menorca Illa del Rei i la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent. Durant l'estiu de 2008 hi va haver 1.066 persones d'arreu de les Illes Balears que segueixen algun curs d'aquestes universitats. Segons el vicerector de Projecció Cultural de la UIB, "els darrers anys bona part de l'oferta formativa de les universitats d'estiu ha anat evolucionant per donar resposta a les necessitats de formació continuada dels professionals de les Illes. L'assistència més nombrosa no es dona en la franja d'edats pròpia del jove estudiant, entre 18 i 22 anys, sinó tot al contrari, en edats més avançades".

El Club de Lectura i Edicions UIB

L'oferta formativa i cultural presencial es complementa de vegades amb la producció d'edicions pròpies. Ha estat fins ara el cas de la col·lecció Poesia de Paper, que ha suposat més de 140 recitals poètics al Centre de Cultura Sa Nostra, entitat patrocinadora de la col·lecció. Coincidint amb la finalització dels recitals en el marc d'aquesta col·lecció, el Vicerectorat de Projecció Cultural ara està impulsant el que serà en un futur el Club de Lectura de la UIB a partir del material editat per la institució.

La projecció cultural de les càtedres de la UIB

La UIB té en l'actualitat setze càtedres, entitats en les quals empreses, entitats i institucions patrocinen juntament amb la UIB un entorn d'investigació i docència sobre temes d'interès mutu. N'hi ha que són càtedres universitat-empresa i constitueixen àmbits en els quals l'empresa pot trobar els recursos intel·lectuals per cobrir les creixents necessitats de formació i la capacitat de preparar persones per ocupar els nous llocs de treball, i a la vegada, el món empresarial aporta a la Universitat una via de comunicació amb la societat, un canal per a l'aplicació dels coneixements, un camí d'adaptació a l'actual dinamisme del món laboral. D'altres, instituïdes amb entitats culturals i institucions, duen a terme, a més, una intensa activitat de recerca en història de la cultura i desenvolupen un paper important en l'àmbit de la projecció cultural universitària. És el cas de la Càtedra Ramon Llull, la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez i la Càtedra Joan Ramis i Ramis de Recerca, Formació i Documentació Teatral.

La divulgació de la ciència

La difusió dels avenços científics i tecnològics també forma part del compromís de la UIB amb la socialització del coneixement. Curiosament l'Eurobaròmetre 2007 realitzat per la Comissió Europea sobre els valors culturals dels europeus, indica que el coneixement científic és un dels aspectes més destacats per espanyols, italians i francesos quan són qüestionats sobre el concepte de cultura. En concret un 35 per cent d'espanyols i italians i un 29 per cent de francesos enquestats associen el coneixement científic a la cultura, mentre que la mitjana europea d'aquesta associació es troba en el 18

per cent, i es ponderen, segons els països, vessants més artístics, literaris, tradicionals, lingüístics, històrics, etc.

El coneixement científic és un dels aspectes més destacats per espanyols, italians i francesos quan són qüestionats sobre el concepte de cultura

La programació cultural estable de la UIB incorpora un cicle d'accions informatives i formatives sobre malalties cròniques que enguany se centra en l'asma i ha estat organitzat juntament amb l'Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut, la Real Acadèmia de Medicina i l'Associació Balear de l'Asma.

Però, a banda de la programació gestionada pel Servei d'Activitats Culturals, són múltiples i molt diverses les activitats de difusió de la recerca que sorgeixen de la UIB. L'Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut organitza cada any el cicle Salut, Ciència i Futur, amb experts de l'àmbit sanitari i científic de diferents indrets del món que expliquen, de manera entenedora, aspectes de la ciència que solen interessar i afectar un ampli sector de la població.

Un altre cicle de gran tradició a la UIB és l'impulsat des de fa anys per la Facultat de Ciències de la UIB. Es tracta del cicle Ciència i Societat, que cada dimecres apropa una recerca o un aspecte concret de la ciència a totes aquelles persones que hi estan interessades.

D'altra banda, a través del web corporatiu de la UIB, hom pot accedir a informació sobre els 126 grups de recerca de la institució i a la seva producció científica més important. A més, la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears manté actualitzat el "Dossier Tecnològic de la UIB", que posa a disposició d'institucions i empreses les tecnologies i els coneixements generats pels grups de recerca de la UIB.

Finalment, gestionat pel Servei de Comunicació, la UIB disposa d'un portal, al seu web, íntegrament dedicat a la divulgació de la recerca amb accés a reportatges, notícies i dossiers sobre els avenços científics i tecnològics dels grups d'investigació universitaris.

Nous projectes: a partir de 2009, les aules s'obriran a tota la societat

A partir de l'any 2009 totes les persones interessades a cursar alguna de les assignatures reglades, pertanyents a qualsevol estudi impartit a la UIB, ho podran fer. El projecte del Vicerectorat de Projecció Cultural de la UIB és ambiciós i passa per arbitrar uns nous horaris més accessibles per a les persones treballadores i sempre en aules situades a Palma, a l'edifici Sa Riera. "Sempre he pensat -diu el doctor Nicolau Dols- que a les classes impartides a la UIB no solament hi haurien d'assistir els alumnes que han fet una matrícula oficial i general de tot un curs, sinó també tot aquell públic interessat en aquella única matèria, o interessat en part de l'assignatura o en una única lliçó. Aquesta assistència ha de ser possible i ho és a través de l'anomenada matrícula extraordinària".

A partir de l'any 2009 totes les persones interessades a cursar alguna de les assignatures reglades, pertanyents a qualsevol estudi impartit a la UIB, ho podran fer

La possibilitat de cursar assignatures per lliure sense necessitat de matricular-se d'un curs sencer, amb el dret corresponents a qualificació, permet, a més, anar acumulant crèdits en cas que un dia la persona estigui interessada a fer tota la carrera.

La projecció cultural en línia, el nou repte

D'altra banda, si la participació i la col·laboració amb col·lectius universitaris ha marcat la programació cultural de l'any acadèmic 2008-2009, el vicerector de Projecció Cultural indica que "en el futur el repte serà augmentar la difusió de tota l'oferta cultural a través d'un web. No es tractarà d'un web estrictament informatiu de l'estil d'una agenda, perquè aquest tipus de servei ja el donam. Es tractarà d'un web molt més actiu, de cultura en línia, allà on determinades activitats puguin ser programes en línia, que inclogui fòrums, exposicions en xarxa, videoart, microrelat, blogosfera, vídeos de les activitats fetes, etc."

CINEMA

Cinema d'autor a l'Augusta Pel·lícules presentades pels seus directors

Activitats ja realitzades

Dijous 16 d'octubre *Tu vida en 65'* (2006), amb Maria Ripoll

Dijous 6 de novembre *Pretextos* (2007), amb Sílvia Munt Quevedo

Dijous 11 de desembre *Noches de vino tinto* (1966), amb José Maria Nunes

Dijous 29 de gener *La llegenda del temps* (2006), amb Isaki Lacuesta

Dijous 19 de febrer *El celo* (2000), amb Antoni Aloy

Projeccions pendents

Dijous 19 de març *Yo* (2007), amb Rafa Cortés

Dijous 2 d'abril *Las horas del día* (2003), amb Jaime Rosales

Dijous 21 de maig *Nueve cartas a Berta* (1966), amb Basilio Martín Patino

Dimarts de Cinema a la Universitat

El dimarts a les 19 hores
Aula de Graus. Edifici Ramon Llull.
Campus universitari. Cra. de Vallde-
mossa, km 7.5. Palma

L'activitat ha inclòs durant l'any 2008 els cicles Del cinema a la ciència, una visió cinematogràfica dels hàbits alimentaris erronis i Cinema i Societat. A partir de gener de 2009 es duran a terme:

Cinemacampus / Retrats de parella

13 de gener / *Irma, la douce* (1963), de Billy Wilder

27 de gener / *Two for the Road* (Dos a la carretera, 1967), de Stanley Donen

3 de febrer / *Husbands and Wives* (Marits i mullers, 1992), de Woody Allen

10 de febrer / *Down with Love* (Abajo el amor, 2003), de Peyton Reed

17 de febrer / *Un couple parfait* (Una pareja perfecta, 2005), de Nobuhiro Suwa

Totes les projeccions a les 19.10 h
Presentació de les pel·lícules a càrrec del senyor Martí Martorell, deu minuts abans de la projecció.

Noves identitats en contextos postcolonials

24 de febrer / *Broken English* (1997), de Gregor Nicholas

3 de març / *The Namesake* (2006), de Mira Nair

10 de març / *Brick Lane* (2007), de Sarah Gavron

17 de març / *This is England* (2006), de Shane Meadows

Totes les projeccions a les 19.10 h
Presentació de les pel·lícules a càrrec de la doctora Alejandra Moreno Álvarez, deu minuts abans de la projecció.

Cinema oriental-Mikio Naruse (Japó 1905-1969)

24 de març / *La voz de la montaña* (1954), de Mikio Naruse

Presentació de la pel·lícula a càrrec de la senyora Sachimi Sasaki

31 de març / *Crisantemos tardíos* (1954), de Mikio Naruse

Presentació de la pel·lícula a càrrec del doctor Ramon Bassa

7 d'abril / *Madre* (1960), de Mikio Naruse

Presentació de la pel·lícula a càrrec del doctor Nicolau Dols

Cinemacampus. Les dones de Rossellini

Presentació de les pel·lícules a càrrec de la senyora Magdalena Brotons, deu minuts abans de la projecció.

21 d'abril / *L'amore* (1948), de Roberto Rossellini

28 d'abril / *Stromboli, Terra di Dio* (1949), de Roberto Rossellini

5 de maig / *Europa 1951* (1952), de Roberto Rossellini

12 de maig / *Viaggio in Italia* (1953), de Roberto Rossellini

19 de maig / *La paura* (1954), de Roberto Rossellini

MÚSICA

Recorreguts musicals I. L'estètica musical del renaixement.

Deu sessions, entre dia 26 de gener i dia 30 de març de 2009.

Recorreguts musicals II. Poètiques del temps a les músiques d'avantguarda

Set sessions, entre dia 20 d'abril i dia 8 de maig de 2009

Sisena edició d'Opera Oberta. El gran teatre del Liceu

De 20 d'octubre de 2008 a 27 de maig de 2009

Edifici G. M. de Jovellanos. Campus universitari. Òperes: Sala d'actes

Música al campus universitari

Amb el patrocini de "la Caixa"

Durant 2008 han actuat al Campus de la UIB, Quartet de metalls, Gaudium Musicae, que interpretà música antiga a l'entorn de la festa del Beat Ramon Llull; i Estudiants de Mestre amb diversos recitals de música nadalenca. A partir de 2009 s'ha programat.

Matinées electropop – Cooltura. Consell d'Estudiants

— *Hidrogenesse*

Sala d'Actes. Gaspar Melchor de Jovellanos

Dimecres 11 de març a les 12 hores

— *Chico y Chica*

Sala d'Actes. Gaspar Melchor de Jovellanos

Dimecres 8 d'abril a les 12 hores

— *Congosound*

Sala d'Actes. Gaspar Melchor de Jove-llanos

Dimecres 13 de maig a les 12 hores

— *Helio*

Rock / Psychodelic / Experimental

Components: Toni Pérez, guitarra; Miguel Roig, teclats i guitarra; Marc Tomàs, bateria; Gabriel Font, baix i veu; Sebastià Alomar, saxos i flauta; Mónica Pérez, veu.

A l'aire lliure davant la llibreria Campus (sala d'actes del Guillem Cifre de Colonya)

Dimecres 27 de març a les 12.30 hores

— *L'equilibriste*

Indie / Rock

Components: Joan Antoni Fuster, veu i guitarres; Alberto Feo, teclats i veu; Albert Riutort, guitarres i veu; Joan Jau-me, baix; Àngel Garau, bateria.

Lloc: a l'aire lliure davant la llibreria Campus (sala d'actes del Guillem Cifre de Colonya).

Dimecres 29 d'abril a les 12.30 hores

TEATRE I DANSA

Activitats que compten amb la col·laboració del Consell de Mallorca

Activitats realitzades:

Dilluns 6 d'octubre *De paseo*

Dijous 13 de novembre a les 20 hores. *T'he somniat Rodoreda.*

De Lali Álvarez, a partir de contes i poemes de Mercè Rodoreda. Teatre Xesc Fortesa. Plaça Prevere Miquel Maura (La Calatrava), 1. Palma

Dijous 10 de desembre a les 19 hores. *Tots condemnats. Generals, inspectors i contrabandistes: el teatre de Baltasar Porcel.*

Lectura dramatitzada a partir de fragments de les obres Els condemnats, La simbomba fosca, El general, L'inspector i Història d'una guerra. Teatredequè.

Dimarts, 13 de gener, a les 20 hores *Janot Colom* de Llorenç Moyà

Magisteri Teatre – Mag Poesia. Sala d'Actes. Guillem Cifre de Colonya.

Representacions pendents:

Dilluns 23 de febrer, a les 20 hores. *Mandíbula Afilada*, de Carles Arberola. Voramar teatre

Lloc: Teatre del Mar. C/ Capità Ramonell Boix, 90. Es Molinar, Palma.

Dimecres 18 de març les 20 hores *OM Operació Maquiavel*

Espai de Teatre de la Universitat de Lleida. Teatre Xesc Fortesa. Plaça Prevere Miquel Maura a la Calatrava, 1. Palma.

Dilluns 6 d'abril. XII Festival Juvenil Europeu de Teatre Grecollatí .

Grup de Teatre de la Universitat d'Alacant.

10 hores. *Pseudolus*, de Plaute.

12.30 hores. *Ifigènia a Àulida*, d'Eurípides.

Sala d'actes de La Salle. Camí de Son Rapinya, s/n. Palma.

Dimecres 22 d'abril. Teatre de la UOM. Sala d'actes. Gaspar Melchor de Jove-llanos

Dijous 6 de maig a les 13 hores. Lectures dramatitzades.

Actors: alumnes de Filologia de la Universitat de les Illes Balears. Guillem Cifre de Colonya.

LITERATURA

Diàlegs Poètics a la Universitat

Dates: del 23 d'octubre de 2008 al 14 de maig de 2009, a les 19 hores.

Lloc: sala de juntes de l'edifici Sa Riera. C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma

Duets: els escriptors es llegeixen

Dates: del 23 de març al 20 d'abril de 2009, els dilluns a les 19 hores

Lloc: sala de juntes de Sa Riera. C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma
Writing with emotional truth

A Creative Writing Workshop

Taller d'escriptura creativa en llengua anglesa. De l'1/10/2008 al 22/10/2008

Any Rodoreda 1908-2008

Cicle de conferències: *Una novel·la són paraules*

Es va dur a terme en motiu de la commemoració del centenari del naixement de Mercè Rodoreda. Del 10/11/2008 al 15/12/2008 .

Sala d'actes. Edifici Sa Riera. C/ Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma.

CONFERÈNCIES

Cicle Jovellanos i el seu temps

Es va dur a terme entre el 6 de novembre i el 13 de desembre al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma.

Cicle de conferències i itinerari: El rei Jaume I, un heroi històric, un heroi de llegenda

El cicle es va dur a terme els passats dies 10, 15, 17 i 21 de novembre de 2008 a la sala d'actes del Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor

IV Cicle de conferències Dones que llegeixen les dones que escriuen

El cicle es duu a terme entre el 13 de gener i el 12 de maig de 2009. Aula de Graus. Edifici Ramon Llull, Campus Universitari

Cicle d'accions informatives-formatives sobre malalties cròniques

El repte d'una vida millor per al pacient asmàtic. Organitzen: IUNICS-Universitat de les Illes Balears, Real Acadèmia de Medicina i Associació Balear de l'Asma. Dies 3, 10 i 17 de febrer de 2009. Caixa-Forum Palma. Plaça Weyler, 3

ZONA DEBAT

Taller de Debat Universitari

Del 6 de novembre a l'11 de desembre de 2008, cada dijous de 18 a 20 hores Sa Riera. C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma.

Debats

Del 29 d'octubre al 28 de gener de 2009. Els dimecres de les 19 a les 21 hores Sa Riera. Sala d'actes. C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma

COOLTURA

El Consell d'Estudiants i el Vicerectorat de Projecte Cultural col·laboren en un projecte amb artistes contemporanis que expressen les inquietuds i les formes artístiques en què els joves manifesten la seva visió particular de la cultura.

Intervencions a la UIB

9 d'octubre de 2008. Silvia Prada

4 de desembre de 2008. Pedro Vidal

19 de febrer de 2009. Arantxa Reus i Tomeu Sastre. Arqueologies del present. Projecte fotogràfic.

Jornades de Dona i Pràctiques Artístiques

Dimecres 1 d'abril. Revisions del pas-sat

12-14 hores. Revisió del feminisme en el conceptualisme català. Assumpta Bassas

18-20 hores. Sobre Esther Ferrer. Carmen Muriana

Dijous 2 d'abril. Revisions del present

12-14 hores. Sobre el feminisme a l'Estat espanyol als nostres dies. Cabello/Carceller

18-20 hores. La crítica d'art feminista a Espanya. Dels seus orígens a l'actualitat. Marta Mantecón

Divendres 3 d'abril. Projectes de futur

12-14 hores. El projecte Montehermoso Arakis

18-20 hores. Feminisme i creació multi-mèdia a Espanya. Susana Blas

Matinées Electropop

Cicle de música que pretén recuperar, des d'una perspectiva nova, l'essència de la música de cambra barroca amb una oferta de pocs recursos i pensant en la idea dels quartets de corda.

11 de març a les 12 hores

Hidrogenesse

Carlos Ballesteros i Genis Segarra

8 d'abril a les 12 hores

Chico y Chica

Madelman i Chica

13 de maig, a les 12 hores

Congosound

Carles Congost

EL PING! a la UIB

Ja duta a terme, aquesta activitat fou una col·laboració entre el festival PING i la UIB amb dues conferències que abordaren temes d'art i música

Tallers i cursos

Cultura de la moda. 30 i 31 d'octubre de 2008.

Taller de Flyers. 4 i 5 de febrer de 2009
Música electrònica. 4, 5 i 6 de març de 2009

Poetes en veu jove

Pati de l'edifici Sa Riera

Poetes: Elena Medel, Agustín Fernández Mallo, Juan Antonio González Iglesias, Angels Gregori i Jose Vidal Valicourt

II SETMANA DE LA CULTURA JAPONESA

Tallers

Art floral, arpa, papiroflèxia, calligrafia, tir amb arc, esgrima, cuina. 27, 28 i 29 d'abril de 2009

Sa Riera. C/ Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma i Escola d'Hoteleria, Arxiduc Lluís Salvador. Campus universitari

Concert de koto (arpa japonesa). Yoko Nomura (Església de Sant Felip Neri. Carrer de Sant Felip Neri, 1. Palma, a les 20 hores)

Exposició del manga: CòmicNostrum

del 27 al 30 d'abril de 2009
Passadís de Sa Riera de 10 a 20 h

Exposició de Bonsais: Josep Lluís Iglesias

27 i 28 d'abril de 2009
Sala de Juntes. Sa Riera de 17 a 20 h

CONCURSOS

Els concursos estan adreçats a membres de la comunitat universitària, siguin alumnes, professors o membres del personal d'administració i serveis

Concurs de fotografia. Universitat de les Illes Balears 2008-2009

El termini per lliurar fotografies acabà dia 17 de desembre de 2008. La proclamació dels guanyadors serà l'11 de març de 2009.

Concurs de poesia breu de la UIB

El termini per lliurar originals s'acaba el 28 de febrer de 2009

Concurs de relats breus

El termini per lliurar originals s'acaba l'1 d'abril de 2009

Més informació a
www.uib.cat/servei/sac/

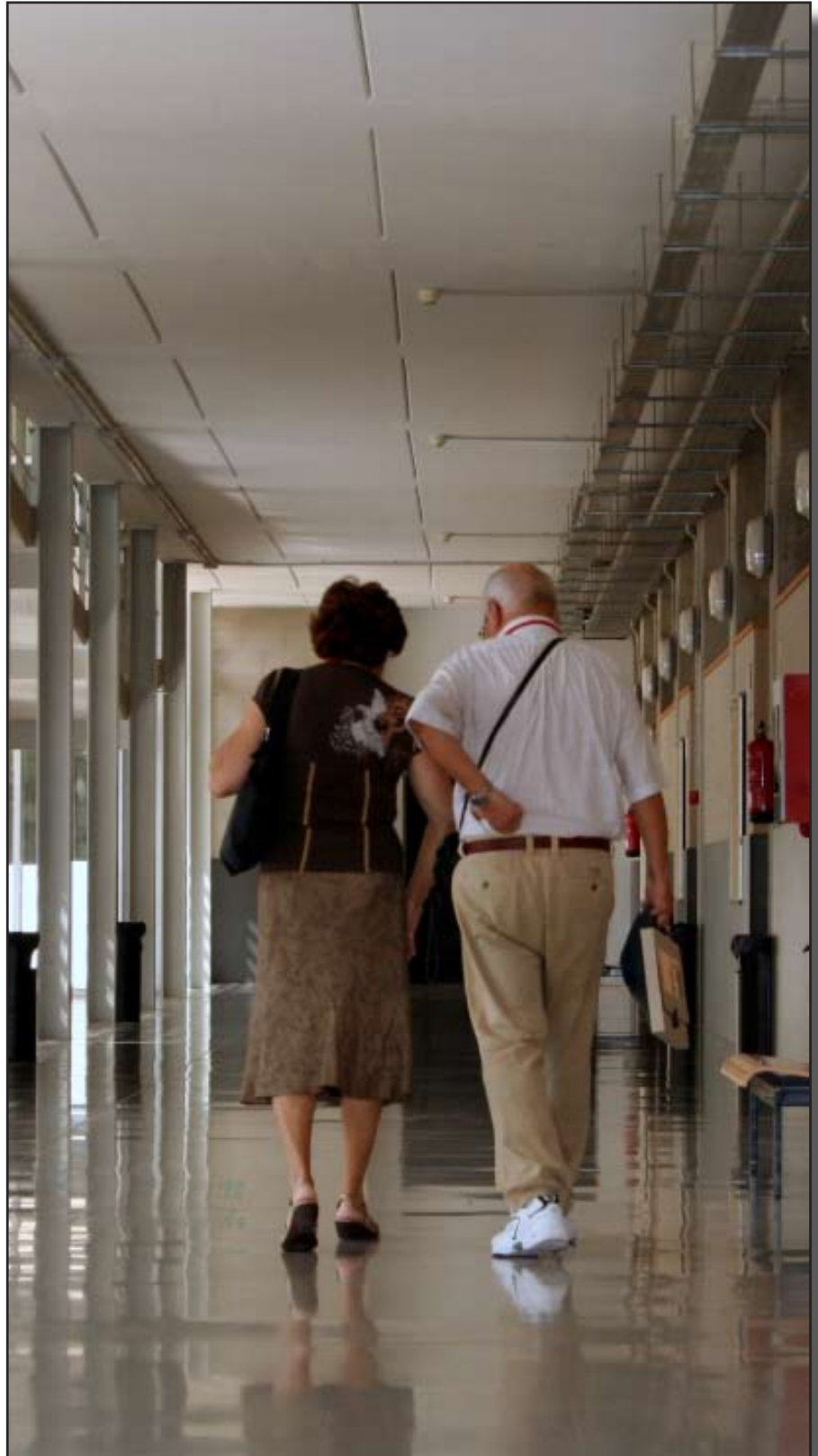
La UOM, o el secret de saber envellir

La UIB contribueix a elevar el nivell educatiu i cultural de la població de les Illes Balears i especialment ho fa, perquè així ho va decidir ara fa onze anys, en un grup d'edat que ha tingut menys oportunitats per accedir a l'educació: la gent gran. En efecte, encara hi ha un important percentatge de població d'edat superior als cinquanta-cinc anys que no té estudis perquè en el seu moment, a la seva joventut, no va tenir l'oportunitat de formar-se. Tan sols el 27 per cent dels ciutadans espanyols entre cinquanta-cinc i seixanta-quatre anys tenen una titulació d'educació secundària, un percentatge que s'incrementa fins al 55 per cent en el conjunt de la Unió Europea.

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística i del cens referides a l'any 2001, a les Illes Balears, un 2,28 per cent de persones d'entre 55 i 64 anys són analfabets; un 15,66 per cent no tenen estudis; un 31,85 per cent feren estudis primaris; un 30,79 per cent feren el batxiller elemental; un 12,38 per cent està en possessió del títol de batxiller superior o Formació Professional i un 7,06 per cent té estudis superiors.

En qualsevol cas, però, no són solament les necessitats merament formatives de la gent gran allò que la UIB volgué cobrir quan ara fa onze anys inicià el seu programa Universitat Oberta per a Majors. El programa, a més d'incloure una àmplia oferta formativa en gairebé tots els àmbits del saber, també ha volgut i vol possibilitar que la gent gran de les Illes Balears incrementi la seva participació social, estableixi noves relacions d'amistat; es mantingui activa tal com ho era durant la seva vida laboral; actualitzi els seus coneixements respecte de les noves tecnologies i augmenti així els mitjans per comunicar-se, no sols amb els docents, sinó també amb els amics i la família. I, per descomptat, que se senti vinculada a la seva universitat.

Tal com assenyala la doctora Carme Orte, directora de la Universitat Oberta per a Majors de la UIB, «el moviment de les anomenades universitats de la tercera edat va començar a França als anys setanta i ràpidament s'estengué

arreu d'Europa. A Espanya, el moviment es traduí en les anomenades Aules de Tercera Edat coordinades pel Ministeri d'Educació, però no va ser fins als anys noranta quan s'obriren les universitats a la gent gran». La Universitat de les Illes Balears, mitjançant el seu programa Universitat Oberta per a Majors (UOM), estigué ben present en aquests inicis.

179 professors de la UIB participen en la Universitat Oberta per a Majors, una dada que palesa prou el grau de compromís de la institució amb la formació de la gent gran d'aquestes illes

El curs acadèmic 1998-1999 va començar el primer programa de la Universitat Oberta per a Majors a la UIB, una experiència pilot amb 30 alumnes i 8 docents. Les coses han canviat, i molt, des d'aleshores. Ho palesa el nombre d'alumnes matriculats en els distints subprogrames de la UOM durant l'any acadèmic 2007-2008, un total de 3.165, però també el nombre de docents de la UIB que s'han involucrat amb el programa. Avui dia hi ha 179 professors de la UIB que participen en la Universitat Oberta per a Majors, una dada que palesa prou el grau de compromís de la institució amb la formació de la gent gran d'aquestes illes. Però, què és exactament el que ofereix la UOM?

Allò que començà com un programa formatiu de 32 hores ara fa onze anys ha anat creixent fins a configurar dos itineraris de 480 i de 320 hores respectivament que donen accés a dues titulacions pròpies de la UIB: el Diploma Sènior i el Diploma Sènior Superior. Dit d'una altra manera, els alumnes poden fer fins a cinc cursos, dividits en dos cicles. En finalitzar el primer cicle de tres anys, opten a l'anomenat Diploma Sènior, mentre que en acabar el segon de dos anys, reben el Diploma Sènior Superior. Les classes dels diplomes Sènior s'imparteixen al campus universitari de la UIB, i durant l'any acadèmic 2007-2008 hi hagué un total de 445 alumnes matriculats.

A la Seu universitària d'Eivissa i a la Seu universitària de Menorca l'oferta formati-

va és d'un únic curs de 100 hores de durada i dóna dret al Diploma de la UOM com a títol propi de la UIB. Durant l'any acadèmic 2007-2008, hi hagué 49 persones a Eivissa i 96 a Menorca que optaren per aquesta modalitat formativa.

D'altra banda la UOM inclou un cicle anual de sis conferències que es realitzen en diferents pobles de Mallorca impartit per personal docent i investigador de la UIB. Aquest cicle, durant l'any acadèmic 2007-2008, es dugué a terme a 15 centres universitaris municipals dels 23 existents a Mallorca. Des de l'any 2001 el centre municipal de la UIB a Ciutadella desenvolupa un programa formatiu de 50 hores. Els alumnes accedeixen així al Certificat Sènior de la UOM.

A partir de l'any acadèmic 2007-2008 la Universitat Oberta per a Majors amplia les seves activitats en un intent més d'apropar la UIB a la gent gran de les Illes. Així, i en primer lloc, nasqué la UOM als barris de Palma, de manera que es traslladà a diferents indrets de la ciutat, concretament als barris de Santa Catalina, el Camp Redó, el Molinar i Foners, el cicle de sis conferències que ja es realitzava als centres municipals de la Part Forana. En segon lloc, s'inicià un curs de 15 hores de durada a dos pobles de l'illa d'Eivissa, Sant Antoni de Portmany i Sant Josep de sa Talaia. A la figura 1 hom pot observar el nombre d'alumnes que cada un d'aquests subprogrames assolí durant l'any acadèmic 2007-2008.

Subprograma UOM	Nombre d'alumnes
DIPLOMES SÈNIOR (campus)	445
UOM als barris de Palma	286
A 4 barris de Palma: Santa Catalina, el Camp Redó, el Molinar i Foners	
UOM als pobles de Mallorca	2.087
A 15 pobles de Mallorca: Alcúdia, Andratx, Binissalem, Calvià, Felanitx, Inca, Marratxí, Muro, Pollença, Porreres, sa Pobla, Santa Margalida, Santa Maria del Camí, Sineu i Son Servera	
UOM a Eivissa (Seu)	49
UOM als pobles d'Eivissa	60
UOM a Menorca (Seu)	96
UOM a Ciutadella	67
Universitat Internacional d'Estiu	75
TOTAL	3.165

Història, filosofia, economia, dret, literatura, biologia, psicologia, química, agricultura, urbanisme, música, cinema, matemàtiques, art..., són alguns àmbits del coneixement que s'aborden a través de les assignatures dels tres cursos que conformen el primer cicle d'estudis i que dóna dret al Diploma Sènior. Per optar al Diploma Sènior Superior, els alumnes han de cursar estudis durant dos anys més i aleshores poden triar entre dos itineraris formatius, un itinerari d'Humanitats o un segon de Ciències Socials i Jurídiques. Però a més la UOM inclou en la seva oferta formativa totes aquelles assignatures que formen part de les carreres que es poden estudiar a la UIB. Els alumnes de la UOM poden compartir l'aula amb els estudiants més joves, propiciant-se així les relacions intergeneracionals.

Capdavanteres a Europa

El mes de setembre de 2008, deu anys després del seu naixement, el programa Universitat Oberta per a Majors féu un pas decisiu per convertir la UIB en referent internacional quant a formació i projecció cultural adreçada especialment a la gent gran: la Universitat Internacional d'Estiu per a Majors.

El projecte ha aconseguit unir una iniciativa formativa i cultural amb una activitat en la qual les Illes Balears són capdavanteres, el turisme. Així, la Universitat Internacional d'Estiu per a Majors es converteix en una innovadora alternativa de turisme cultural adreçat, des de la UIB, a gent gran d'arreu del món i assenta el primer precedent d'aquest tipus d'encontres a Europa. En la seva primera edició, duta a terme entre els dies 8 i 13 de setembre, la Universitat Internacional d'Estiu per a Majors aplegà a Mallorca 75 persones amb una mitjana d'edat de 65 anys procedents de programes formatius per a gent gran de deu universitats: Autònoma de Madrid, Múrcia, Màlaga, Sheffield i Manchester (Anglaterra), Lodz (Polònia), Strathclyde (Escòcia), Bremen i Dortmund (Alemanya).

Per la directora de la UOM, la doctora Carme Orte, «aquesta internacionalització del programa s'inscriu també en el context del nou espai europeu d'educació superior, en la creació d'un espai comú en el qual la cooperació entre universitats i la mobilitat dels estudiants són peces fonamentals. En el programa hi conflueixen, doncs, diverses línies estratègiques de futur: el des-

envolupament d'ofertes formatives que assegurin l'aprenentatge al llarg de la vida per a tots els sectors de la població, la construcció d'una nova realitat europea en la qual a través de la formació s'incrementi la competència intel·lectual i l'esperit crític de la població; i, de manera específica, l'impuls d'activitats concretes per a la gent gran amb l'objectiu d'aconseguir la seva total integració en la societat actual, tan canviant, pel camí de la formació, de l'increment de la seva autonomia i autoestima».

Envellir sí, però fer-ho en la societat de la informació

Segons l'Enquesta de tecnologies de la informació de les llars de l'INE, el segon semestre de 2005 només una de cada nou persones grans havia utilitzat alguna vegada un ordinador personal. Evidentment el percentatge és baixíssim, perquè envellir no ha de suposar renunciar als avenços socials, en aquest cas al desplegament de les tecnologies de la informació i la comunicació, que han suposat un canvi radical en tots els àmbits de la vida social i personal. La Universitat Oberta per a Majors respon, doncs, als objectius del Pla d'acció

**Segons l'Informe
eEspanya 2007, en el
col·lectiu de persones
grans, un 7,5% utilitza
ordinador i un 5%
Internet. En canvi,
l'alumnat de la UOM, el
82,8% i al 75,3% res-
pectivament**

de la Comissió Europea «Envellir en la societat de la informació», un pla que té com a objectiu generar l'impuls polític i industrial necessari per realitzar un esforç important amb vista a desenvolupar i implantar eines i serveis TIC de fàcil utilització, integrar les necessitats dels usuaris de més edat i donar suport a altres àmbits estratègics davant els reptes que planteja l'envelliment. Però, són realment efectius aquests programes com la UOM?

Doncs sí. Segons un estudi realitzat el mes de febrer de 2008, sobre una mostra de 198 alumnes de la Universitat Oberta per a Majors de la UIB, un 90,9% i un 82,8% disposen respectivament de telèfon mòbil i d'equip infor-

màtic. Encara més, segons l'Informe eEspanya 2007, en el col·lectiu de persones grans, un 7,5% utilitza ordinador i un 5% Internet. En canvi, en el cas de l'alumnat de la UOM, els percentatges s'elevan al 82,8% i al 75,3% respectivament. Tal com recorda la doctora Orte, «la utilització de les TIC millora la comunicació i la relació intergeneracional, facilita l'activitat i el benestar psicològic, fomenta la creativitat i l'exercici de la ment i facilita l'adaptació a les noves condicions de vida. En una paraula, són una eina bàsica per incrementar la qualitat de vida de les persones grans i per aconseguir una integració real en la societat actual».

Més cultura, però també més relacions personals i més salut

Els programes universitaris per a gent gran, com la UOM, es configuren com un element clau, ja que possibiliten l'accés de l'alumnat a diverses situacions: la participació social, la pertinença i integració social i les relacions socials, a més del significat que pugui tenir per a l'alumnat el fet de participar d'un projecte organitzat per la «seva» Universitat. L'envelliment no és una simple qüestió biològica. Amb el pas del temps es perden relacions i, en molts casos, s'incrementa la percepció de solitud. La dimensió social de la UOM és, així, essencial per mitigar aquest vessant de l'envelliment. Per què si durant el primer curs es registra un 40 per cent d'alumnes que diuen no sentir-se mai sols, al tercer curs aquest percentatge ateny gairebé el 70 per cent? Doncs, perquè la participació en la UOM suposa quelcom més que l'aspecte formatiu. Perquè, molt succintament, el nombre de relacions perdudes —en la feina, en la família, dels amics de joventut— es pot compensar amb el nombre de noves relacions d'amistat que es fan a través del programa.

Per la doctora Orte, «la gent gran universitària augmenta significativament el nombre de relacions de la seva xarxa social i aquestes es van convertint, generalment, en fonts diverses de suport emocional, material i d'informació».

Ho palesen a bastament les iniciatives que han sorgit dels mateixos alumnes de la UOM com la creació d'una Coral universitària pròpia que debutà al Cercle de Belles Arts de Palma l'any 2004 o la creació d'una associació d'alumnes de la UOM que desenvolupa diverses activitats de forma totalment independent.

Un any per a Darwin

La Universitat de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears i l'Obra Social de Sa Nostra, amb la participació de l'Ajuntament de Palma, entre d'altres entitats i institucions col·laboradores, han volgut sumar-se al gruix de la comunitat internacional en la commemoració del segon centenari del naixement de Charles Darwin i del cent cinquantè aniversari de la publicació de la seva obra cabdal sobre l'origen de les espècies.

La importància d'aquesta efemèride, que se celebra arreu del món, rau, per una banda, en la repercussió directa de les tesis darwinistes i neodarwinistes en les ciències de la vida i, per l'altra, en l'assumpció de múltiples aspectes de l'evolucionisme en molts d'àmbits de generació de coneixement, incloses les ciències socials i les humanitats. La perspectiva evolucionista que Darwin impul-

sà va influir en àmbits ben diversos, provocà la creació de noves disciplines científiques i professionals, redirigí l'enfocament tradicional d'altres ja existents, propicià arreu l'eclosió de nous models explicatius i afavorí una convergència disciplinària en l'estudi de la realitat que ens envolta. Per altra banda, la penetració social dels postulats evolucionistes, no sempre ben interpretats, ha suposat un impacte sense precedents en l'anomenat «coneixement popular», ha capgirat la cosmovisió de la gent i ha influït de forma notable en la seva manera d'entendre la vida.

A proposta dels grups d'Investigació de la Història de la Salut, d'Estudis d'Història de l'Educació i d'Evolució i Cognició Humana, i dels departaments de Biologia, Biologia Fonamental i Ciències de la Salut i Ciències de la Terra, a la UIB s'ha engegat un pro-

jecte que preveu dur a terme al llarg del proper any una sèrie d'activitats que aconseguixin implicar els més diversos sectors de la nostra ciutadania, amb especial èmfasi en les actuacions divulgatives que tinguin un important vessant de projecció social i les que impliquin una participació dels diversos nivells, estaments i cossos educatius.

- Programa de conferències divulgatives adreçades als centres educatius i municipis de les Illes Balears, part de les quals s'impartiran també en el marc dels programes de la Universitat Oberta per a Majors (UOM) (vegeu pàgina contigua).

- Acte de presentació del llibre del doctor Pascual Comín del Ríó Darwin, una evolució extraordinària, editat per Pearson Educació, el dia 4 de febrer al Centre de Cultura Sa Nostra (carrer de la Concepció, 12, Palma).

- Exposició itinerant Any Darwin a les Illes Balears. Inauguració al campus de la UIB: el dia 12 de febrer, per desplaçar-se després a diferents municipis de les Illes.

- Acte de l'Ajuntament de Palma en el qual s'atorgarà el nom de Charles R. Darwin a un carrer de la nostra ciutat. Dia 12 de febrer, aniversari del naixement de Darwin.

- Convocatòria del Premi Darwin a les millors iniciatives didàctiques entorn del tema de Darwin i l'evolució realitzades des dels centres educatius no universitaris de la nostra comunitat.

- Darwin a la UIB: cicle de conferències i de taules rodones de caràcter multidisciplinari adreçades a l'alumnat de la Universitat de les Illes Balears. S'ofereixen crèdits de lliure configuració als alumnes assistents.

- Darwin a les Illes Balears I: cicle de conferències especialitzades, impartides per científics de prestigi, que es durà a terme a la Universitat de les Illes Balears i al Centre de Cultura Sa Nostra (carrer de la Concepció, 12, Palma).

- Cicle de cinefòrum sobre Darwin i l'evolucionisme, al Teatre Municipal, passeig de Mallorca, 9, cedit per l'Ajuntament de Palma (entre els mesos de març i abril), i al Centre de Cultura Sa Nostra, carrer de la Concepció, 12 (el mes d'octubre).

- Darwin a les Illes Balears II: cicle de conferències de científics de prestigi internacional en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans.

- International Symposium on Islands and Evolution, a Maó, al Museu de Menorca, entre el 14 i el 17 de setembre de 2009.

- Congrés internacional 150 years after Darwin: From molecular evolution to language, organitzat per l'IFISC (Institut de Física Interdisciplinària i Sistemes Complexos), CSIC-UIB i el MPIPKS (Max-Planck Institute for the Physics of Complex Systems), Dresden. Campus de la UIB, del 23 al 27 de novembre de 2009.

- Cicle de conferències a l'Ateneu de Maó, impartides per científics de relleu internacional.

- Participació en la Fira de la Ciència i la Setmana de la Ciència, organitzades per la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

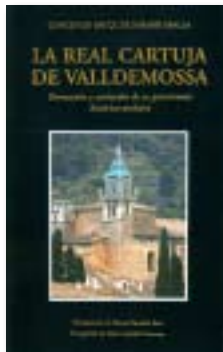
- Publicació de dos llibres commemoratius, un que recollirà les principals contribucions presentades als cicles de conferències Any Darwin a les Illes Balears i un altre que recollirà les comunicacions i ponències de l'International Symposium on Islands and Evolution.

Any Darwin a les Illes Balears

DATES	CENTRE SOL·LICITANT	POBLACIO	ILLA	TITOL DE LA CONFERENCIA	PROFESSORAT
15 de gener	Centre cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
21 de gener	IES Calvià	Santa Ponça	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
21 de gener	IES Guillem Sagrera	Palma	Mallorca	Darwin i las illes	Valentín Pérez Mellado
22 de gener	IES Port de Pollença	Port de Pollença	Mallorca	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons
23 de gener	IES Joan Maria Thomas	Palma	Mallorca	Darwin i las illes	Valentín Pérez Mellado
23 de gener	IES Madrina Mayorga	Palma	Mallorca	Darwin i les orquídies -0 ¿por qué es tan larga la trompa de las polillas?	Luis Santamaría
23 de gener	IES Xarc	Sa Pobla	Eivissa	Darwin i les orquídies -0 ¿por qué es tan larga la trompa de las polillas?	Luis Santamaría
26 de gener	IES SA Colòmia	Eivissa	Eivissa	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons
26 de gener	IES Sanjafer Serra	Palma	Mallorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
28 de gener	IES Mossèn Alcover	Manacor	Mallorca	Que es el que més m'atreu de tu? la motivació de sexe i la selecció sexual	Xavier Revert
28 de gener	IES Port de Pollença	Port de Pollença	Mallorca	Que es el que més m'atreu de tu? la motivació de sexe i la selecció sexual	Xavier Revert
28 de gener	IES Balàfia	Sant Llorenç de Balàfia	Eivissa	Què no calen les paraules: Darwin i l'estudi de l'expressió emocional humana	Jaume Roselló
4 de febrer	IES Calvià	Santa Ponça	Mallorca	Que es el que més m'atreu de tu? la motivació de sexe i la selecció sexual	Xavier Revert
6 de febrer	IES S'Arenal	S'Arenal de Lluçmarç	Mallorca	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons
6 de febrer	Col·legi Virge del Carme	Palma	Mallorca	L'expansió de les flors en el planeta	Lluis Barceló Coblin
6 de febrer	IES Balàfia	Sant Llorenç de Balàfia	Eivissa	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons
10 de febrer	IES Joan Alcover	Palma	Mallorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
10 de febrer	IES Joan Maria Thomas	Palma	Mallorca	Evolució, creacionisme i religió	José Aurelio Castro
10 de febrer	IES Benaguil d'Anoia	Inca	Mallorca	Què no calen les paraules: Darwin i l'estudi de l'expressió emocional humana	Jaume Roselló
11 de febrer	IES Marratxí	Son Servera	Mallorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
12 de febrer	IES Antoni Mauri	Palma	Mallorca	Què en sabem i què imaginem de l'evolució humana?	Cristian Ruiz Abalo
12 de febrer	IES Guillem Sagrera	Palma	Mallorca	L'expansió de les flors en el planeta	Lluis Barceló Coblin
13 de febrer	IES Josep Sureda i Blanes	Palma	Mallorca	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons
13 de febrer	IES Sa Blanca Dona	Eivissa	Eivissa	Evolució, creacionisme i religió	José Aurelio Castro
13 de febrer	IES S'Arenal	S'Arenal de Lluçmarç	Mallorca	Què no calen les paraules: Darwin i l'estudi de l'expressió emocional humana	Jaume Roselló
13 de febrer	IES Marratxí	Marratxí	Mallorca	Que es el que més m'atreu de tu? la motivació de sexe i la selecció sexual	Xavier Revert
13 de febrer	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	L'expansió de les flors en el planeta	Lluis Barceló Coblin
16 de febrer	IES Balàfia	Sant Llorenç de Balàfia	Eivissa	Evolució, creacionisme i religió	José Aurelio Castro
17 de febrer	IES S'Arenal	S'Arenal de Lluçmarç	Mallorca	Que es el que més m'atreu de tu? la motivació de sexe i la selecció sexual	Xavier Revert
17 de febrer	IES Benaguil d'Anoia	Inca	Mallorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
17 de febrer	IES Josep M ^e Quadrado	Ciutadella	Menorca	Illes, antílops-nata, tortugues i conills gegants	Josep Quintana Cardona
17 de febrer	IES Francesc De Sota Mat	Palma	Mallorca	Evolució en temps real: experimentació amb microorganismes	Rafael Bosch Zaragoza
18 de febrer	IES Calvià	Santa Ponça	Mallorca	Evolució, creacionisme i religió	Lluis Barceló Coblin
18 de febrer	Ajuntament de Vilatorrada	Vilatorrada de Sorany	Mallorca	Darwin i las illes	Valentín Pérez Mellado
20 de febrer	IES Pau Casesnovas	Inca	Mallorca	Què en sabem i què imaginem de l'evolució humana?	Cristian Ruiz Abalo
23 de febrer	UCM barnades	Palma	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
24 de febrer	IES Madrina Mayorga	Palma	Mallorca	L'expansió de les flors en el planeta	Lluis Barceló Coblin
25 de febrer	IES Madrina Mayorga	Palma	Mallorca	Las raíces de la capacidad moral humana	Julià Fíncod Christensen
26 de febrer	IES Guillem Cífe de Colònia	Pollença	Mallorca	La perspectiva evolutiva i la conservació de la natura	Cristian Ruiz Abalo
26 de febrer	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	Las raíces de la capacidad moral humana	Julià Fíncod Christensen
27 de febrer	IES Can Pau Blanc	Sa Pobla	Mallorca	Las raíces de la capacidad moral humana	Julià Fíncod Christensen
febrer	IES Puig de Sa Font	Son Servera	Mallorca	La selecció natural com a mecanisme generador de imperfecció	Alejandro Martínez Arón
2 de març	Ajuntament d'Es Castell	Es Castell	Menorca	Lo más hermoso de Darwin ¿de dónde viene nuestra capacidad para apreciar la belleza?	Marcos Nadal
4 de març	IES Son Ferrer	Son Ferrer (Calvià)	Mallorca	Existen realmente l'evolució?	Cristian Ruiz Abalo
4 de març	IES Son Ferrer	Son Ferrer (Calvià)	Mallorca	Què en sabem i què imaginem de l'evolució humana?	Cristian Ruiz Abalo
4 de març	IES Mossèn Alcover	Manacor	Mallorca	Què no calen les paraules: Darwin i l'estudi de l'expressió emocional humana	Jaume Roselló
5 de març	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	¿Se puede ver la evolución?	Luis Gallego
6 de març	IES Sa Blanca Dona	Eivissa	Eivissa	Què en sabem i què imaginem de l'evolució humana?	Cristian Ruiz Abalo
6 de març	IES Sa Blanca Dona	Eivissa	Eivissa	Existen realmente l'evolució?	Cristian Ruiz Abalo
6 de març	IES Anselm Lluís Salvador	Palma	Mallorca	La vida humana: una estructura òbvia o una convergència evolutiva	Eric Murar
9 de març	IES Guillem Sagrera	Palma	Mallorca	La vida humana: una estructura òbvia o una convergència evolutiva	Eric Murar
11 de març	IES Algora	Sant Jordi de ses Salines	Eivissa	Darwin i las aplicaciones computacionales de la teoría de las expresiones faciales de Darwin	Diana Arellano
11 de març	IES Antoni Mauri	Palma	Mallorca	¿Se puede ver la evolución?	Luis Gallego
12 de març	IES Marratxí	Marratxí	Mallorca	Existen realmente l'evolució?	Cristian Ruiz Abalo
12 de març	IES Balàfia	Sant Llorenç de Balàfia	Eivissa	Darwin i las illes	Valentín Pérez Mellado
12 de març	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	Lo más hermoso de Darwin ¿de dónde viene nuestra capacidad para apreciar la belleza?	Marcos Nadal
14 de març	ASSAC	Palma	Mallorca	Darwin i las orquídies -0 ¿por qué es tan larga la trompa de las polillas?	Luis Santamaría
16 de març	Ajuntament de Pollença	Pollença	Mallorca	Lo más hermoso de Darwin ¿de dónde viene nuestra capacidad para apreciar la belleza?	Marcos Nadal
16 de març	UCM Ciutadella	Ciutadella	Menorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
17 de març	UCM Ciutadella	Ciutadella	Menorca	Darwin, el viatge d'un naturalista	Gullem X. Pons
18 de març	UCM barnades	Palma	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
19 de març	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	La perspectiva evolutiva i la conservació de la natura	Cristian Ruiz Abalo
19 de març	IES Berdnat	Berdnat (Calvià)	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
20 de març	IES Joan Maria Thomas	Palma	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
25 de març	IES Joan Alcover	Palma	Mallorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
25 de març	Ajuntament d'Es Castell	Es Castell	Menorca	Darwin i les orquídies -0 ¿por qué es tan larga la trompa de las polillas?	Luis Santamaría
27 de març	IES Puig de Sa Font	Son Servera	Mallorca	La perspectiva evolutiva i la conservació de la natura	Cristian Ruiz Abalo
30 de març	IES Josep Miquel Guinda	Alaior	Menorca	Darwin i las orquídies -0 ¿por qué es tan larga la trompa de las polillas?	Luis Santamaría
31 de març	UCM Menorca (Alaior)	Alaior	Menorca	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
març	IES Can Pau Blanc	Sa Pobla	Mallorca	La selecció natural com a mecanisme generador de imperfecció	Alejandro Martínez Arón
2 d'abril	IES Mossèn Alcover	Manacor	Mallorca	Evolució en temps real: experimentació amb microorganismes	Rafael Bosch Zaragoza
2 d'abril	Ajuntament d'Es Castell	Es Castell	Menorca	La vida humana: una estructura òbvia o una convergència evolutiva?	Eric Murar
2 d'abril	CEPA Joan Mir i Mir	Maó	Menorca	Illes, antílops-nata, tortugues i conills gegants	Josep Quintana Cardona
2 d'abril	UCM Menorca (Alaior)	Alaior	Menorca	Lo más hermoso de Darwin ¿de dónde viene nuestra capacidad para apreciar la belleza?	Marcos Nadal
3 d'abril	IES SA Colòmia	Eivissa	Eivissa	Existen realmente l'evolució?	Cristian Ruiz Abalo
3 d'abril	IES Guillem Sagrera	Palma	Mallorca	Evolució, creacionisme i religió	José Aurelio Castro
3 d'abril	IES. Sant Agusti	Sant Agusti des Vedràs	sa i Formentor	Darwin i el viatge del Beagle	Isabel Moreno
6 d'abril	IES Joan Alcover	Palma	Mallorca	Evolució en temps real: experimentació amb microorganismes	Rafael Bosch Zaragoza
6 d'abril	IES Pau Casesnovas	Inca	Mallorca	L'expansió de les flors en el planeta	Lluis Barceló Coblin
8 de maig	IES Joan Maria Thomas	Palma	Mallorca	Existen realmente l'evolució?	Cristian Ruiz Abalo
21 d'abril	UCM Menorca (Alaior)	Alaior	Menorca	Per què classifiquem les espècies?	Cristian R. Abalo
22 d'abril	IES Guillem Cífe de Colònia	Pollença	Mallorca	Què no calen les paraules: Darwin i l'estudi de l'expressió emocional humana	Jaume Roselló
30 d'abril	IES Josep Miquel Guinda	Alaior	Menorca	La perspectiva evolutiva i la conservació de la natura	Cristian Ruiz Abalo
7 de maig	IES Can Pau Blanc	Sa Pobla	Mallorca	Evolució en temps real: experimentació amb microorganismes	Rafael Bosch Zaragoza
8 de maig	UCM Menorca (Alaior)	Alaior	Menorca	Las raíces de la capacidad moral humana	Julià Fíncod Christensen
14 de maig	Ajuntament de Vilatorrada	Vilatorrada de Sorany	Mallorca	La perspectiva evolutiva i la conservació de la natura	Cristian Ruiz Abalo
22 de maig	Ajuntament d'Es Castell	Es Castell	Menorca	Evolució en temps real: experimentació amb microorganismes	Rafael Bosch Zaragoza
28 de maig	UCM Eivissa	Eivissa	Eivissa	¿Se puede ver la evolución?	Luis Gallego
4 de juny	UCM Eivissa	Eivissa	Eivissa	Evolucions, creacionisme i religió	José Aurelio Castro
1 d'octubre	IES Son Ferrer	Son Ferrer (Calvià)	Mallorca	Origen i evolució de les habilitats cognitives. Darwin i la hipòtesi del bipedisme	Llucida Burgos
data perdent	Centre Cultural de Felanitx	Felanitx	Mallorca	Darwin i las illes	Valentín Pérez Mellado
data perdent	Es Lloa	Port d'Inca (Marratxí)	Mallorca	Origen i evolució de les habilitats cognitives. Darwin i la hipòtesi del bipedisme	Llucida Burgos
data perdent	IES Puig de Sa Font	Son Servera	Mallorca	Lo más hermoso de Darwin ¿de dónde viene nuestra capacidad para apreciar la belleza?	Marcos Nadal
data perdent	IES Josep Miquel Guinda	Alaior	Menorca	La selecció natural com a mecanisme generador de imperfecció	Alejandro Martínez Arón
data perdent	UCM barnades	Palma	Mallorca	Darwin, Galapagos i Balears, o, i si an Darwin hagués vingut a les Illes Balears?	Gullem X. Pons

Novetats editorials

La Real Cartuja de Jesús de Nazaret de Valldemossa
Concepció Bauçà de Mirabó

Edicions UIB, 2008
503 pàg. | 25 x 34,5 cm
ISBN: 978-84-8384-071-9
Idioma: castellà
PVP + IVA: 114 euros

El conjunt monumental de la Cartoixa de Valldemossa constitueix avui dia un llunyà reflex d'aquell antic i important monestir que tanta fascinació despertà als seus nombrosos visitants, des que ho descobrissin els viatgers romàntics del segle XIX. Es tracta d'un treball científic aplicat a la investigació històric-artística, a partir d'una visió molt personal, del qual destaca: l'estudi sobre la influent posició cultural de l'orde de San Bru, la Cartoixa com a integrant d'una xarxa monàstica nacional i internacionals o la catalogació del patrimoni històric i artístic, entre d'altres.

KITĀB TĀ'RĪŪ MAYŪRQA. Crònica àrab de la conquesta de Mallorca
Muhammad Ben Ma'mar

Edicions UIB - Govern de les Illes Balears, 2008
158 pàg. | 19,5 x 29 cm
ISBN: 978-84-9883-060-6
Idioma: català
PVP + IVA: 30 euros

Fins a dia d'avui les notícies sobre la conquesta catalanoaragonesa de Mallorca provenien, a excepció d'alguns fragments aïllats, dels guanyadors. El seu autor, Ibn Amira AL-Mahzumi (1186-1269), conta de manera detallada aquell desastre des del punt de vista musulmà: els vençuts. Oferim, doncs, la primera traducció d'un text que completa de manera imprescindible la nostra visió de la història de Mallorca devers el 1229, i uns materials historiogràfics que han de servir per a reavaluar els últims anys de la dominació musulmana a les Balears i el procés de la conquesta cristiana.

Medio siglo de vida íntima barcelonesa
Mario Verdaguer

Edicions UIB, 2008
331 pp. | 17 x 24 cm
ISBN: 978-84-8384-022-3
Idioma: català
PVP + IVA: 25 euros

Aquest llibre contribueix a rescatar de l'oblit injust Mario Verdaguer (Maó, 1885 - Barcelona, 1963), un escriptor polifacètic i original, i a esgrinar amb autoritat un rosari d'evocacions, sempre contades des de dintre: tertúlies amb les seues cafès i restaurants, redaccions de premsa, ambients bohèmies... de la més rellevant història cultural de la ciutat. L'autor ens ofereix un aiguafort emocionant que no sols s'ha pansit, sinó que s'enriqueix amb el valor afegit del pas del temps, el qual ennobleix sempre la qualitat original abocada en l'instant creador.

Catosfera
Toni Ibáñez

Edicions UIB
534 pp. | 16 x 24 cm
ISBN: 978-84-8384-079-5
Idioma: català
PVP + IVA: 30 euros

Els textos que componen aquesta obra provenen de les anotacions escrites als blocs Tros de Quònim i Entrellum al llarg dels anys 2004, 2005 i 2006, seguint-ne l'ordre cronològic. L'escriptura d'aquest diari digital durant aquests tres anys ha suposat una nova manera d'entendre la literatura: ciberliteratura. Es tracta d'una creació narrativa que inclou, dins el marc del diari, tot un garbuix de gèneres (autobiografia, relat, poesia, assaig), amb una intenció especial al món emergent dels blocs, la blogologia. El recull té cura de la llengua, s'hi innova, i, a la vegada, serveix de model a les noves generacions de ciberlectors que tenen internet com a un lloc de trobada on poder emmirallar-se.

El número 3 de BUC. Universitat. Cultura. Llibres es publicarà al mes d'abril de 2009 i inclourà totes les novetats editorials de les universitats de la Xarxa Vives en un número que incorporarà, com a principal referència de portada, una entrevista amb la catedràtica d'Ètica i Filosofia Política de la Universitat de València, Adela Cortina. La doctora Cortina conversa amb els professors Francesc Torralba i Cristian Palazzi, de la Càtedra de Ètica Aplicada de la Universitat Rovira i Virgili. L'entrevista reflexiona sobre la compatibilitat entre eficàcia i valors ètics.

D'una altra banda, la publicació semestral de la Xarxa Vives incorporarà un debat a tres bandes sobre la governança de les universitats, amb la participació del secretari d'Estat d'Universitats, Màrius Rubiralta; la vicepresidenta III de la Xarxa Vives i rectora de la UIB, Montserrat Casas i el vicepresident de la Fundació CYD, Francesc Solé Parellada. Un diàleg obert que analitza el govern de les universitats com a forma d'elecció dels equips de govern, però també inclou l'anàlisi sobre el paper de la societat en el control de la societat.

Finalment, BUC s'unirà a la commemoració de l'Any Darwin a través de una crònica cultural a càrrec d'Eudald Carbonell, paleontòleg, antropòleg, professor de la Universitat Rovira i Virgili i codirector del projecte Atapuerca. En el 150 aniversari de la publicació de L'origen de les espècies, Carbonell repassa la importància de la figura històrica de Darwin en l'actualitat.

Solidaritat cohesió social desenvolupament sostenible

L'estalvi ètic Colonya

Membre de:

Membre de:

*No volem ser els més grans,
volem ser els millors*

Universitat de les Illes Balears